

Komunálne volby stále s otáznikom

BRATISLAVA
Po rozhodnutí Ústavného súdu, že zákon o voľbách do orgánov miestnej samosprávy je v niektorých častiach protiústavný, je konanie komunálnych volieb ohrozené. Ak by sa totiž 13. a 14. novembra uskutočnili podľa stále platného zákona, ktorí v parlamente schválili v júli poslanci HZDS, SNS a ZRS, výsledky volieb by mohli byť na celom Slovensku spochybniteľné. Ako potvrdili predstavitelia tých politických strán, ktoré vytvoria novú parlamentnú väčšinu - SDK, SDL, SMK a SOP, komunálne voľby nie sú podľa tohto zákona platne vykonateľné. Podľa Ústavného súdu sú v rozpore s ústavou napríklad tieto časti zákona o komunálnych voľbách: protiústavná je podmienka ročného trvalého pobytu kandidátov na primátorov, starostov a poslancov obecných zastupiteľstiev v obci, kde kandidujú, protiústavné je zavedenie tzv. etnickej či národnostnej kvóty, podľa ktorej mali byť poslanecké mandáty v obecných zastupiteľstvách prerozdelené na etnickom princípe... Takto protiústavne formulovaný zákon spôsobil, že komunálne voľby budú musieť byť odložené na neskorší termín, keď nový parlament dá protiústavný stav do súladu s ústavou. Ako v uplynulých dňoch oznámili predstavitelia SDK, SDL, SMK a SOP, nová parlamentná väčšina urobí všetko pre to, aby sa ústavné a platné komunálne voľby konali čo najskôr. V tejto súvislosti sa uvádza decembrový termín, čo je najskorší možný termín, kedy by voliči mohli prísť k volebným urnám. Definitívne slovo povie nový parlament, ktorého ustanovujúca schôdza bude 29. novembra. Súčasná opozičná strana, ktoré rukujú o vytvorení budúcej vlády, v tejto súvislosti vyzvali úradujúcu vládu Vladimíra Mečiara, aby prijala nevyhnutné opatrenia na odstránenie protiústavného stavu, ktorý vláda sama spôsobila. Bola to totiž práve Mečiaraova vláda, ktorá parlamentu predložila návrh nového zákona o komunálnych voľbách. Ten potom hlasmi poslancov HZDS, SNS a ZRS tento sporný (ako sa teraz potvrdilo aj protiústavný) zákon schválila. Predseda vlády a HZDS Vladimír Mečiar v tejto súvislosti odmietol zodpovednosť vlády za vzniknutú protiústavnú situáciu a vyhlásil, že vláda je na to, aby zákony dodržiavala, a nie ich menila. Zostáva veriť, že novej parlamentnej väčšine a novej slovenskej vláde sa podarí v čo najkratšom čase odstrániť protiústavný stav, ktorí navodili ich predchodcovia, a umožnia voličom na Slovensku ísť čo najskôr platne a ústavne voliť svojich zástupcov do orgánov miestnej samosprávy. (pol)

Pri obnove povrchu Laurinskej ulice boli pod zemou objavené aj zvyšky systému opevnenia Laurinskej brány s mostom cez vodnú priekopu. Po ukončení archeologického prieskumu a vydláždení bude tento nález pripomínať informačná tabuľa a odlišný povrch dlažby.

FOTO - Vladimír Mišauer

Pamiatkari objavili zvyšky Laurinskej brány

STARÉ MESTO
V súčasnosti sa rýchlym tempom dokončuje dláždenie pešej zóny na Laurinskej ulici. Pri položení novej trasy vodovodného potrubia sa narazilo na zvyšky systému opevnenia Laurinskej brány s mostom cez vodnú priekopu. Vzniknutú situáciu si nedali ujsť pracovníci Mestského ústavu ochrany pamiatok na zistenie bližších nálezových súvislostí. Výskumom sa podarilo priamo vo výkope identifikovať najmenej štyri oblúky tehlového mosta cez priekopu. Most predstavuje najmladšiu stavebnú fázu celého systému. Bol postavený na začiatku 18. storočia a svoju funkciu plnil len do vydania príkazu Márie Terézie na zbúranie mestských hradieb a zasypania priekop v slobodných kráľovských mestách. V tom čase stredoveké opevnenia už nezodpovedali vývoju vojenskej techniky, stratili svoj význam a naopak zabráňovali stavebnému vývoju rozrastajúcich sa miest. Výskum sa upriamil na miesto prepojenia mosta s kamennou stavbou predpolia brány. Podobnými stavbami staviteľia opevnení reagovali na vývoj strelných zbraní, ktorých účinkov sa obrancovia snažili nepriateľovi znížiť predsunutím vlastných palebných postavení ďaleko pred mestskú bránu, čo útočníkom znemožnilo jej ostreľovanie. V kamennom murive predpolia boli použité jemne opracované kamenné články starších stavieb. Z písomných správ vieme, že v čase nebezpečnosti sa zasypania priekop v slobodných kráľovských mestách. V tom čase stredoveké opevnenia už nezodpovedali vývoju vojenskej techniky, stratili svoj význam a naopak zabráňovali stavebnému vývoju rozrastajúcich sa miest. Výskum sa upriamil na miesto prepojenia mosta s kamennou stavbou predpolia brány. Podobnými stavbami staviteľia opevnení reagovali na vývoj strelných zbraní, ktorých účinkov sa obrancovia snažili nepriateľovi znížiť predsunutím vlastných palebných postavení ďaleko pred mestskú bránu, čo útočníkom znemožnilo jej ostreľovanie. V kamennom murive predpolia boli použité jemne opracované kamenné články starších stavieb. Z písomných správ vieme, že v čase nebez-

pečenia tureckého útoku na mesto v rokoch 1529 až 1531 sa na zvýšenie obranných schopností mesta zbúrali kamenné stavby na predmestiach a ich materiál sa použil pri spevňovaní mestských hradieb. Búranu vtedy padli za obeť aj Kostol sv. Vavrinca a Kaplnka sv. Jakuba v tesnej blízkosti Laurinskej brány na dnešnom námestí SNP v parku pred tržnicou. Priestor predpolia brány bol s bránou v línii hradieb spojený starším tehlovým mostom z 15. storočia, z ktorého sa zachoval fragment jedného oblúka. Výskumom sa opäť raz potvrdilo, že stopy minulosti nášho mesta možno nájsť aj tam, kde pre neustály stavebný ruch sa niečo také zdá len málo pravdepodobné. Branislav Resutík

pečenstva tureckého útoku na mesto v rokoch 1529 až 1531 sa na zvýšenie obranných schopností mesta zbúrali kamenné stavby na predmestiach a ich materiál sa použil pri spevňovaní mestských hradieb. Búranu vtedy padli za obeť aj Kostol sv. Vavrinca a Kaplnka sv. Jakuba v tesnej blízkosti Laurinskej brány na dnešnom námestí SNP v parku pred tržnicou. Priestor predpolia brány bol s bránou v línii hradieb spojený starším tehlovým mostom z 15. storočia, z ktorého sa zachoval fragment jedného oblúka. Výskumom sa opäť raz potvrdilo, že stopy minulosti nášho mesta možno nájsť aj tam, kde pre neustály stavebný ruch sa niečo také zdá len málo pravdepodobné. Branislav Resutík

Zmluvu o metre možno podpíšu do Vianoc

Naš rozhovor

Zmluva o výstavbe bratislavského metra medzi spoločnosťou Metro, a.s. Bratislava a konzorciom firiem Matra Transport International - Campenon Bernard SGE - Siemens stále nie je uzatvorená napriek tomu, že už 25. septembra bolo všetko pripravené na slávnostný podpis. Príčiny nám vysvetlil generálny riaditeľ Metro, a.s., Pavel VLČEK. - Večer pred slávnostným podpisom sme sa s konzorciom firiem dohodli na posledných detailoch zmluvy. Ráno, keď sme upravený text zmluvy predložený konzorciom kontrolovali, zistili sme, že niektoré formulácie, na ktorých sme sa predtým dohodli, v nej chýbajú. Napríklad v zmluve zostala jednoročná garančná lehota, čo je pri metre málo. Nevyjasnenou tiež zostala otázka, či je

majetok, teda rozostavaná stavba, počas výstavby, pretože s tým súvisí jeho poistenie, stráženie a celková zodpovednosť. Ďalej tam boli ustanovenia, ktoré nie sú v súlade s našimi právnymi predpismi. To sa týkalo napríklad požiadavky konzorcia, aby sme im my ako objednávateľ zaručili počas garančnej lehoty používanie zariadenia staveniska. To zaručiť nemôžeme, lebo o takýchto veciach u nás rozhoduje stavebný úrad. Takýchto nezrovnalostí bolo v návrhu ešte niekoľko. Čiže hlavná príčina nepodpísania zmluvy bola tá, že text, na ktorom sme sa večer pred podpisom s našimi partnermi z konzorcia firiem dohodli, ráno nebol zapracovaný do zmluvy.

V akom štádiu je príprava na podpísanie zmluvy dnes? - Rozhodli sme sa, že celú zmluvu od začiatku do konca ešte raz prezrieme a vyčistíme. Právnicki oboch strán si vymenili názory na rozdiely medzi našim a francúzskym právom a teraz je ich úlohou dať zmluvu do súladu s oboma právnymi normami. Kedy sa dočkáme podpísania zmluvy a začatia výstavby bratislavského metra? - Verím, že naši partneri budú mať s nami trpezlivosť. Nechceme sa unáhliť a podpísať zmluvu, ktorá by bola pre ktorúkoľvek zo strán nevýhodná. Nový termín podpisu po posledných skúsenostiach už nehovorím, ale bol by som rád, keby sa nám to podarilo do Vianoc. Zhováral sa Milan Šeršík

Grassalkovichovu záhradu otvorí v decembri

STARÉ MESTO
Práce na obnove Grassalkovichovej záhrady v týchto dňoch finišujú. Dokončuje sa obnova fontány uprostred parku, parkové komunikácie a výsadba trávnatého povrchu. Celkový vzhľad záhrady vo francúzskom štýle by mal po dokončení rekonštrukcie zodpovedať jej podobe z roku 1876. S rekonštrukciou záhrady, ktorá bude rozdelená na dve časti, na tzv. prezident-skú a verejnú, sa začalo v novembri minulého roku. Ako prvá sa začala obnovovať prezidentská časť, po získaní ďalších finančných prostriedkov sa tento rok začalo aj s úpravou verejnej časti záhrady. Obe časti záhrady bude od seba oddeľovať plot. Ako nám povedal Andrej Kmec z Kancelárie prezidenta SR, prezidentská časť záhrady je prakticky dokončená, v druhej, verejnej, časti sa robí výsadba trávnik. Záhradnícke práce však brzdia daždivé počasie. V záhrade pribudli nové lipové aleje. Stará výsadba pozostávajúca s gaštanov a ihličnatých stromov sa bude riešiť neskôr. Ako ukázali dendrologické prieskumy, pôvodné drevíny sú z väčšej časti choré a postupne ich bude treba nahradiť novými. S výmenou sa však musí počkať, kým nové stromy trochu nevyrastú, pretože by záhrada po odstránení starých stromov zostala takmer holá. V parku zostala zachovaná aj pôvodná fontána, ktorá tiež prešla rekonštrukciou. Kompletná obnova Grassalkovichovej záhrady by mala byť podľa A. Kmeca z prezidentskej kancelárie ukončená do konca novembra tak, aby od decembra mohla začať slúžiť verejnosti a v dohľadnej dobe aj novému slovenskému prezidentovi. (mil)

Pitnú fontánku pred Bibianou zničili vandali

STARÉ MESTO
Vandali v staromestskej pešej zóne sa skutočne činia. Po ranenom Čumilovi, nechali svoje stopy počas kultúrneho leta na sochách inštalovaných v priestore pešej zóny. V týchto dňoch sa stala obeťou pitná fontánka pred Bibianou. Korpus fontány je prasknutý, cirkulácia vody nefunguje podľa pôvodného zámery. Voda steká na okolitú dlažbu. VEPOS zabezpečí opravu v rámci záručnej lehoty, no keďže ide o násilné poškodenie, opravy bude musieť hradiť mestská časť. Podľa všetkého poškodenie fontány spôsobilo ťažké nákladné vozidlo. Mestská časť Staré Mesto podá trestné oznámenie na neznámeho páchatela. (mg)

Obrysy nálezu Laurinskej brány budú aj v dlažbe

STARÉ MESTO

V súvislosti s nálezom pozostatkov Laurinskej brány pred budovou DPOH na Laurinskej ulici sa objavila úvaha o sprístupnení archeologických vykopávok verejnosti. Zaujímalo nás, či mestská časť Staré Mesto o podobnom riešení neuvažuje.

Ako uviedol starosta Starého Mesta Andrej Ďurkovský, na základe odborných posudkov archeológov a pamiatkarov sa mestská časť rozhodla pre istú formu prezentácie histórie nášho mesta priamo v dlažbe Laurinskej ulice. „Nie je možné prezentovať tento nález tak, aby okoloidúci bol priamo v kontakte s archeologickým nálezom. Zámer mestskej časti je trochu iný. Formou zmeny typu dlažby, aj istého spôsobu kladenia by sme práve v tých priestoroch, kde bol nález objavený, vyznačili, v ktorej časti sa nachádzala pôvodná Laurinská brána a s ňou súvisiace stavby,“ povedal Andrej Ďurkovský. Obrysy pôvodnej Laurinskej brány by mali byť v dlažbe zvýraznené a doplnené malou informačnou tabuľkou s údajmi o tomto vzácnom náleze. Aj takouto formou chce mestská časť Staré Mesto dostať históriu Bratislavy opäť trochu bližšie k jeho obyvateľom. (brn)

Snaha riešiť problémy niekedy nestačí

NOVÉ MESTO

Jedným z problémov mestskej časti Nové Mesto je dohoda, či skôr „nedohoda“ s magistrátom v oblasti starostlivosti o mestskú zeleň. Ako v tejto súvislosti priznal starosta Nového Mesta Richard Frimmel, občania často kritizujú, že je na území mestskej časti veľká burina.

„Ponúkam alternatívu, aby sa naša mestská časť starala o zeleň kompletne, teda aj pri cestách 1. a 2. triedy, ktorú má v súčasnosti na starosti magistrát,“ povedal nám R. Frimmel. Ako ďalej zdôraznil, je mnoho problémov, ktoré sa novomestskej samospráve nedarí riešiť ani pri najlepšej vôli.

„Máme rezervy, pokiaľ ide o mestskú políciu. Máme malo policajtov. Potrebovali by sme aspoň štyridsať ľudí, ale ich stav sa pohybuje len okolo dvadsaťdva,“ uviedol starosta. V budúcnosti by mestská časť ešte viac chcela zlepšiť starostlivosť o ľudí v dôchodkovom veku, ktorých tu žije asi štvrtina. Robia síce každý rok pre opustených ľudí štedrovečerné večere, ale to je málo. Chceli by ich preto viac priťahnuť do klubov dôchodcov, ktorých je v Novom Meste deväť, ale sú ľudia, ktorí ani nechcú vychádzať z bytu. „Snažíme sa robiť pre nich také podujatia, ktoré by ich zaujali a pomohli im ľahšie znášať starobu,“ povedal R. Frimmel. Dôchodcom do klubov rozvážajú veľmi lacnú stravu (15-16 korún za kompletný obed) a tieto služby chce samospráva ešte skvalitniť.

Veľké problémy sú s bývaním mladých rodín. V súčasnosti sa na Bojníckej ulici buduje ďalších 100 sociálnych garsonových bytov. „Ide o to, aby mladí ľudia prekonalí obdobie, kým si budú môcť zabezpečiť trvalé bývanie. Aj tu máme ťažkosti, lebo nám štátna správa zastavila financovanie. Od júna sú nám dlžní už 12 miliónov korún, ktoré budeme musieť nejakým spôsobom vykryť z nášho rozpočtu, ale dobudovať to jednoducho chceme,“ uzatvára starosta. (vp)

S výstavbou metra sa začne najskôr v lete

BRATISLAVA

Termínov na začatie výstavby bratislavského metra sa v médiách objavilo už niekoľko. Po nevydarenom podpise zmluvy medzi spoločnosťou Metro a konzorciom firiem Matra Transport International - Campenon Bernard SGE - Siemens sa začiatok prác na výstavbe metra asi opäť oddiali.

Ako nám povedal generálny riaditeľ Metro, a.s., Pavel Vlček, nepodpísaná zmluva nie je jediným dôvodom zdržania začatia výstavby. Doteraz nebolo vydané územné rozhodnutie, o ktoré požiadala spoločnosť Metro v januári tohto roku. Stavebný úrad v júni požiadal o doplnenie podkladov stavby z hľadiska životného prostredia, čo pôvodne nevyžadoval,

pretože pri stavbách začatých pred rokom 1992, čo je aj prípad stavby metra, to stavebný zákon jednoznačne nevyžaduje. Environmentálna štúdia by mala byť prerokovaná do konca novembra, takže potom už nebude nič brániť vydaniu územného rozhodnutia.

Súčasťou podkladov na stavebné konanie sú aj majetkové záležitosti. Mestské zastupiteľstvo v júni 1997 zverilo spoločnosti Metro pozemky v koridore budúceho metra. Katastrálny úrad, ktorý patrí pod Okresný úrad Bratislava V ich však od novembra minulého roku nebol schopný alebo ochotný zapísať do katastra nehnuteľností, a to aj napriek každomesačným urgenciám. Ako uviedol P. Vlček, prednosta okres-

ného úradu sa v jednom rozhovore dokonca vyjadril, že podá podnet prokuratúre na preskúmanie celej záležitosti. Prokurátor však konštatoval jediné porušenie zákona, avšak zo strany okresného úradu, ktorý neprimerane dlho v tejto veci nekoná.

S vydaním stavebného povolenia a s možnosťou následného začatia výstavby rátajú zástupcovia spoločnosti Metro v lete budúceho roku. Podmienkou však je zabezpečenie finančných zdrojov. Tie by mali pomôcť získať členovia konzorcia firiem z francúzskych a nemeckých finančných inštitúcií za výdatného prispenia tamojších vlád. Garancie však v prvom rade musia prísť od mesta Bratislava a slovenskej vlády. (mil)

Po výstavbe metra francúzskeho systému VAL budú v Bratislave premávať takéto súpravy MHD.

FOTO - MB

Vhodné miesta pre zeleň oznámte na úrad

STARÉ MESTO

Podľa zákona o ochrane prírody a krajiny sú vlastníci, správca alebo nájomca pozemku, na ktorom sa nachádza strom s obvodom nad 50 cm, meraným vo výške 130 cm nad zemou, alebo krovité porasty s výmerom nad 10 m², povinní sa o takúto drevinu starať, ošetrovať ju a udržiavať.

Pri poškodení alebo výskyte nákazy dreviny chorobami môže okresný úrad uložiť vlastníkovi, správcovi alebo nájomcovi pozemku vykonať nevyhnutné opatrenia na jej ozdravenie, alebo rozhodnúť o jej vyrúbaní. Toto ustanovenie sa neuplatňuje v prípade, ak drevina rastie v chránenom území, parkoch, verejných sadoch

a záhradách, v cintorínoch, stromoriadiach, vo vetrolamoch, brehových porastoch, opustených ťažobných priestoroch, prameniskách, rašeliniskách, v okolí zdravotníckych, školských, priemyselných, poľnohospodárskych objektov. Okresný úrad môže v súhlase na výrub dreviny uložiť žiadateľovi, aby uskutočnil primeranú náhradnú výsadbu drevín na mieste vopred určenom v súčinnosti s obcou. V prípade, že žiadateľ nie je vlastníkom pozemku, na ktorom sa náhradná drevina vysadila, môže mu obvodný úrad životného prostredia uložiť starostlivosť o ňu, najviac však na tri roky.

Náhradnú výsadbu a starostlivosť o ňu na takomto pozemku možno uložiť len s

predchádzajúcim súhlasom vlastníka pozemku. Obce sú povinné viesť evidenciu pozemkov vhodných na náhradnú výsadbu vo svojom obvode a zároveň musia zabezpečovať výsadbu drevín na vhodných obecných pozemkoch. Mestská časť Staré Mesto sa v tejto súvislosti obracia na občanov, aby písomne oznámili adresy pozemkov, na ktorých by bolo možné realizovať náhradnú výsadbu drevín. Všetci, ktorí o vhodných voľných plochách vedia, môžu adresy alebo parcelné čísla týchto pozemkov oznámiť na Miestnom úrade Staré Mesto, úseku územného rozvoja (Ing. Krištofovičová), Vajanského nábrežie 3, 814 21 Bratislava. (stn)

Limuzíny parkovacie miesta nepotrebujú

Čo hovorí ulica

dosť, aby sa to nejako prejavilo. Okrem toho, parkovanie bude asi také drahé, že mnohí budú radšej hľadať voľné miesto na ulici.

Eugen Z., štátny zamestnanec: Podzemné garáže sa tu mali začať stavať už dávno. V Bratislave ročne pribúda také množstvo áut, že doprave onedlho hrozí totálny kolaps. Na uliciach jednoducho nebude miesto na parkovanie a chodiť do práce metrom, o tom sa nám ešte bude asi dlho len snívať.

Anna P., predavačka: Nemám auto, takže ma to ani nezaujíma. Len viem, že otec každý deň nadáva, keď má ísť do

centra mesta, lebo zas nebude mať kde zaparkovať.

Peter L., bankový zamestnanec: V novinách som čítal vyjadrenie ministra životného prostredia Zlochu, ktorý sa pohoršoval nad tým, že na Hviezdoslavovom námestí majú byť pred Carltonom podzemné garáže s kapacitou vyše 400 miest. Načo je vraj jednému hotelu toľko garáží. Tak toto môže vyhlásiť len človek, ktorý sa vyváža vo vládnej limuzíne a nemá potuchy, čo obnáša parkovanie v centre. Pokiaľ viem, tie garáže budú prístupné nielen hotelovým hosťom. Jeho to však ani zaujímať nemusí, veď tmavé limuzíny často vidieť bezočivo parkovať kdekoli, dokonca aj v pešej zóne. (mer)

Minister nechce garáže v podzemí

BRATISLAVA

Od roku 1995 bolo na území Bratislavy vyrúbaných vyše 5000 stromov. Najviac - takmer 2000 - sa zlikvidovalo v okrese Bratislava 2, kam patria mestské časti Ružinov, Vrakúňa a Podunajské Biskupice. Tieto informácie poskytol médiám v uplynulých dňoch minister životného prostredia Jozef Zlocha a tým, že v súvislosti s medializáciou niektorých nezákonných výrubov bolo potrebné uskutočniť stretnutie predstaviteľov ministerstva, štátnej správy, samosprávy a bratislavských environmentálnych organizácií.

Ako na stretnutí vyhlásili práve predstavitelia environmentálnych organizácií, aj naďalej budú rozhodne vystupovať proti likvidácii veľkých perspektívnych stromov, zvlášť v intraviláne Bratislavy. Sú tiež za zákaz investorských akcií spojených s výrubmi alebo ich prispôsobenie sa zachovaniu stromov.

Minister Zlocha v tejto súvislosti vyjadril počudovanie nad tým, že pod Hviezdoslavovým námestím by mali byť vybudované podzemné garáže pre 400 vozidiel. Podľa neho je nepochopiteľné, načo hotel Carlton potrebuje také veľké parkovisko. Pán minister zrejme zabudol na to, že tieto garáže by výrazne odbremenili okolité ulice, kde v súčasnosti už naozaj niet kde zaparkovať auto. Ak však poukázal na to, že v európskych metropolách sa historické časti mesta od dopravy odbremeňujú a stávajú sa pešími zónami, zabudol zrejme spomenúť aj to, že v európskych metropolách majú už dávno metro a pod pešími zónami parkujú tisíce áut. O potrebe nových parkovacích miest v centre mesta svedčí každodenná skúsenosť z ulíc Bratislavy. A keď niet miest nad zemou, treba to skúsiť pod ňou. (pol)

Kandidáti na starostov III.

BRATISLAVA

V minulom vydaní Bratislavských novín sme informovali o kandidátoch na primátora mesta a starostov jednotlivých mestských častí. Vďaka neochoť predstavitel'ov miestnych úradov v Ružinove a vo Vrakuni sa nám, žiaľ, pred dvoma týždňami nepodarilo zistiť mená kandidátov v týchto dvoch mestských častiach. Preto ich zoznam prinášame v tomto vydaní novín.

RUŽINOV

Pavol Kubovič (KDH, DÚ, DS, SOP, SDSS, SZS)

Jozef Olejár (Nezávislé fórum)

Richard Volek (HZDS, SNS)

VRAKUŇA

Ľudmila Lacková (HZDS, SNS)

František Mašlonka (SOP)

Otto Schwartz (KDH, DÚ, DS, SDSS, SZS)

Ladislav Roman (SDÚS)

- - -

V súvislosti s kandidatúrou na starostu mestskej časti Podunajské Biskupice sme boli požiadaní o opravu strán, ktoré kandidujú jedného z kandidátov. Pre úplnosť uverejňujeme ešte raz zoznam kandidátov v tejto mestskej časti.

PODUNAJSKÉ BISKUPICE

Oto Nevický (KDH, DÚ, SDE, SOP, SMK)

Viliam Nagy (nezávislý)

Peter Adamec (HZDS, SNS, MEHZP)

Podpisy na petícii merajú dva kilometre

STARÉ MESTO

Pod názvom Konšelia Horáreň Občania sa počas prvého októbrového víkendu uskutočnila na terase horárne v Horskom parku originálna výstava. Reportážnym spôsobom priblížila Bratislavčanom septembrové rokovanie mestského zastupiteľstva, ktoré rozhodovalo aj o horárni.

Zväčšené kópie všetkých dôležitých listín a korešpondencie, fotografie zo schodiska Primaciálneho paláca vložného ráno pred zasadaním 516 petičnými listinami, výroky jednotlivých poslancov na rokovani, kópie najzávažnejších článkov z tlače, text petičnej listiny i takmer nekonečný pás zlepených petičných hárkov - boli nielen zaujímavou sondou do uvažovania a rozhodovania mestských poslancov, ale aj poučením a najmä holdom 10 328 občanom, ktorí vystúpili z anonymity a podpísali petíciu, aby podporili záchranu horárne ako verejného, všeobecne prospešného objektu. Mimochodom - keby sa spojili všetky podpísané riadky petičných listín za sebou, merali by vyše dva kilometre a viedli by od horárne až do radnice.

Každý, kto videl výstavu, pochopil, že mestské zastupiteľstvo sa rozhodlo, žiaľ, iba pre všeobecné vyhlásenie o tom, že horáreň sa naozaj nebude privatizovať. Súčasnú mestskú zastupiteľstvo má už iba veľmi krátky čas na to, aby mohlo toto vyhlásenie plniť. Nové zastupiteľstvo, ktoré vzíde z komunálnych volieb, nie je vyhlásením viazané. Napriek dostatku informácií poslanci nezabezpečili budúcnosť horárne jej majetkovým prevodom na Nadáciu Horský park ani s navrhovanými poistkami zabezpečujúcimi záujmy mesta. Niektorí dokonca neustále videli v úsilí nadácie snahu o privatizáciu - hoci zákon o nadáciách hovorí jednoznačne - a verejne sa k tomu vyjadrili už viacerí odborníci - že nadácie sú neziskové a verejnoprospešné a ako také nie sú subjektmi zameranými na zisk, to jest privatizérmí. Majetkový prevod horárne s poistkami mesta by bol konkrétnou a reálnou zábezpekou pred privatizérmí, ktorí by ukázali Bratislavčanom, ako roztočiť v horárni obchod vo veľkom štýle, lebo logicky by potrebovali prinajmenšom získať investované peniaze späť. Katalóg zo spomínanej výstavy je návštevníkom horárne k dispozícii. (§§)

Vianočný bazár ponúka všeličo

BRATISLAVA

V nedeľu 15. novembra bude už ôsmykrát charitatívny Vianočný bazár, ktorý usporiada klub manželiek cudzincov a diplomatov žijúcich v Bratislave – International Women's Club. Vianočný bazár sa uskutoční v hoteli Danube od 11.00 do 16.00 h. Vianočné darčeky a delikatesy z celého sveta budú predávať členky klubu, ale aj diplomati a známe slovenské osobnosti – B. Turzonovová, K. Magálová, I. Malachovská, A. Heribanová, vystúpiť aj súrodenci Jendruchovcí. Verejnosť je vítaná, vstupné je 30 korún, deti do 12 rokov majú vstup zadarmo. Návštevníkom sa ponúka niekoľkonásobná možnosť výhry v tombole. Výťažok z Vianočného bazáru je určený pre slovenskú charitu. (iwc)

Najzaujímavejšou stavbou na Slovensku je bratislavský Kráter na Vysokej ulici

BRATISLAVA

V kostole klarisiiek sa 15. októbra po prvýkrát udeľovala Cena časopisu Arch, časopisu o architektúre a inej kultúre, za najlepšie architektonické dielo za rok 1998. Odborná porota vybrala víťaza zo šiestich nominovaných architektonických diel. Medzi finalistami súťaže boli: Balneoterapia Vojenského kúpeľného ústavu (Piešťany), Dom Kráter (Bratislava), Dom Štúdia K.F.A. (Bratislava), Hlavná pobočka ČSOB (Bratislava), Kaviareň Metropol (Bratislava) a Vila v záhradách (Bratislava).

Tohtoročným a vôbec prvým laureátom sa stal Dom Kráter na Vysokej ulici v Bratislave od autora Romana Háječka za

spolupráce Andreja Alexyho, A.E.F.H., združenia architektov. Kráter vyjadruje novú úroveň vo vzťahu k historickému prostrediu a ukazuje, ako dnes môže vyzerat' interiér. Má svoju atmosféru, ducha a jednoznačne sa odlišuje od okolitej zástavby. Fasáda domu je členená na dve časti. Jednou je betónový skelet s veľkými funkcionalistickými oknami pripomínajúcimi výklady. Taká betónová fasáda bola v Bratislave použitá prvýkrát. Druhá časť otáčajúca sa do historickej časti ulice nadväzuje na susedný objekt a je horizontálne členená dreveným obkladom a pásovými oknami. Celá stavba sa drží pravidelnej pravouhlej rytmiky. Štvorcový raster z fasády domu postupuje ďalej do vnútra objektu.

Interiér domu, v ktorom je kaviareň a pub, pôsobí ako jama kráteru. Cez tri podlažia prehĺbeného priestoru sa tiahne široký pás červeného náteru. Od prízemia až po druhý suterén siaha dutina v jadre domu, v najvyššej úrovni preložená len subtilnou lávkou. Vo vnútri dominujú zábradlia z brúseného nerez, rúry vzduchotechniky a neóny vytvárajúce modrú ilumináciu. Veľa svetlého dreva, z ktorého sú vyrobené lavice, stoly a stoličky tento chladný betónovo-železný kráter otepľujú a poľudšťujú ho. Okrem kaviarne a pubu je dom na Vysokej ulici využívaný ako objekt s kanceláriami a bytovými priestormi. Dom Kráter sa do okolitého chaotického prostredia dokonale hodí, pričom prináša rovnaké hodnoty. (brn)

Ako v Bratislave kedysi ukradli potok, alebo prípad Vydrica verzus Beizdrica

BRATISLAVA

Tí, čo sa pozastavovali nad premenovaním bratislavských ulíc, mali v mnohom pravdu. Je predsa skutočne čosi smiešne či groteskné, keď presťahujú Jiráskovu ulicu z centra mesta na sídlisko, prípadne, keď na tom istom sídlisku skrátiť Tupolevovu ulicu len preto, aby jej druhú polovicu venovali inému konštruktérovi lietadiel - Il'jušinovi. Nech nás uspokojí aspoň to, že autori týchto rošád chcú vrátiť mestu jeho názvoslovie, čo si zaslúži už len z úcty k jeho histórii.

Predsa však najgrotesknejšie a najkurióznejšie premenovanie sa udialo ešte za éry socialistického budovania (a rozkrádania) hlavného mesta. Ide totiž o krádež skutočne unikátnu - v Bratislave ukradli potok! Treba povedať, že páchatel'ov sa určiť nepodari, nepochybne sa však tohto skutku dopustili nie jedinec, ale organizovaná skupina pozostávajúca z nacionalisticky orientovaných stavebných a inžinierskych organizácií. Dokazuje to

porovnanie súčasných máp a máp z obdobia pred budovaním panelových sídlisk v línii Karlova Ves - Dúbravka. V severozápadnej a západnej časti Bratislavy tiekli dva potoky, zhodou okolností s veľmi blízkymi menami - Vydrica a Beizdrica. Prvý - Vydrica - vtekal do Dunaja pri Riviére, druhý - Beizdrica (prípadne Bystrica, ale Račania stále používajú pôvodný názov) - vtekal do Dunaja o poldruha kilometra nižšie. VYDRICA pramenila na západnom svahu karloveského údolia v mieste medzi dnešnými Kútikmi a Záluhami, približne v priestore označovanom Biela studnička. Pretekala Karlovou Vsou a na jej konci zavlažovala povestnú záhradu bulharského zeleninára Borisa. Na mieste medzi prírodným kúpaliskom so sokolovňou na jednom brehu a starou vodárnou na druhom vtekala do Dunaja, ktorý tiekol približne v miestach, kde dnes iróniou osudu stojí Vodohospodárska výstavba. Pri budovaní sídliska a zničení starej obce

Karlova Ves ho uložili do kanalizačného potrubia. Tým zostal architektom a staviateľom jeden geografický názov navyše a obďaleč tiekol potok s protívne nemecky znejúcim názvom.

BEIZDRICA nemá klasický prameň, ale steká z mokryny na hranici chotárov Rače a Záhorskej Bystrice, z čoho pramení zrejme aj jej názov. Popod Pánovu lúku preteká už pomerne mohutná, pokračuje smerom k Železnej studničke, okolo Kačina na Červený most, popod diaľničný navádzač na Patrónke, cez Zoologickú záhradu a do Dunaja vtekala v Botanickú záhradu.

K zámene názvov zrejme došlo v budovateľskom ošiali, čo bolo veľmi vítané, lebo sa podarilo so slovensko-socialistickej metropoly odstrániť ďalší z názvov, ktorý svedčil o jej multinárodnom a európskom pôvode a rozmere. Nestálo by za to vrátiť sa k pôvodnému názvu? Má to oproti iným zmenám aj tú výhodu, že nik si nebude musieť zmeniť v dokladoch adresu. Gustav Bartovic

Toalety pri Avione sú otvorené

STARÉ MESTO

Jeden z čitateľov nás upozornil, že pri Avione sú už dlhší čas zatvorené verejné toalety. Aj keď na prvý pohľad ide o vec banálnu, pre toho, komu sa žiada súrne navštíviť toto zariadenie, býva voľný prístup na WC často otázkou života.

Vo VEPOS-e, ktorý je správcou verejných záchodov v Starom Meste, sme sa dozvedeli, že toalety pri Avione boli zatvorené len dočasne a to kvôli homosexuálne orientovaným občanom, ktorí sa tu zdržiavali a svojim správaním obťažovali ostatných. Od pondelka by mali byť záchody opäť otvorené.

Na území Starého Mesta je 7 verejných záchodov: na Staromestskej, Žabotovej, na Ulici 29. augusta, na Námestí SNP, na Hviezdoslavovom námestí, na Šafárikovom námestí a pri Avione. Sú otvorené od 6. hodiny ráno do desiatej večer. Všetky sú v plnej prevádzke a udržiavané. Verejné toalety sú pravidelne kontrolované hygienikom, každoročne sa maľujú a o čistotu v nich sa starajú toaletárky. V žiadnom z verejných záchodov na území Starého Mesta sa neplatí. (stn)

Divadelný klub a Divadlo a.ha. oslavovali

STARÉ MESTO

Siedme výročie vzniku v polovici októbra oslávilo Divadlo a.ha., ktorého domovskou scénou sa stalo Miestne kultúrne centrum na Školskej ulici 14. Už dva roky tu pôsobí aj Divadelný klub, ktorého tradičnou náplňou je organizovanie folkových večerov s populárnymi osobnosťami folku, organizovanie divadelných predstavení pre deti a dospelých. K Divadelnému klubu patria aj študentské divadlo Ívery, vydavateľské večery či rozhlasové kaviarne.

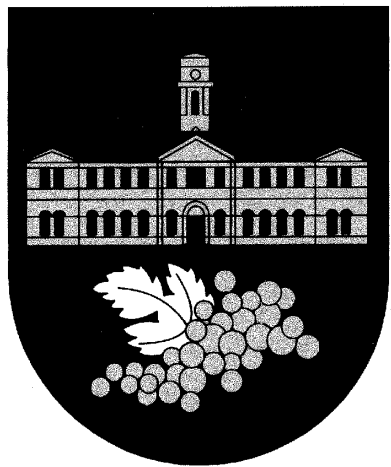
K novším aktivitám MKC na Školskej ulici a Divadelného klubu patria aj festivaly poézie. S veľkým ohlasom aj zo strany niektorých veľvyslanectiev na Slovensku sa stretli najmä večery talianskej a španielskej poézie, najmä festival, ktorý sa konal k storočnici narodenia Federica Garcia Lorcu. Na november je pripravený program o španielskej autorkej generácii roku 1898. (stn)

Štyri roky v horárni

STARÉ MESTO

Štvorročný príbeh jedného z najpozoruhodnejších objektov ležiacich v strede Bratislavy - Horárne Horský park - vydala a sprístupnila verejnosti rovnomená nadácia.

Knižôčka Štyri roky na horárni opisuje slovom i množstvom fotografií premenu historickej malebnej a verejnosti prístupnej horárne, neskôr technického, pre verejnosť takmer polstoročie uzavretého objektu Zaresu, ešte neskôr zdevastovaného pustého objektu s kontaminovaným dvorom, na malebné stredisko prístupné pre všetkých. Pred čitateľom ožijú najzávažnejšie momenty tejto premeny a ich okolnosti, programy, ktoré horáreň ponúka i plány, ktoré sa v súčasnosti premieňajú na skutočnosť. Štvorročenkou je možné získať priamo v horárni. (oe)

Rozloha: 36,7 km²
Počet obyvateľov: 39 942
Hustota obyvateľov na 1 km²: 1065
Prvá písomná zmienka: rok 1296

■ Nové Mesto je v rámci Bratislavy i celého Slovenska známe aj tým, že na jeho území sa nachádza najväčší počet a najväčšia plocha športovísk. Najvýznamnejšie sú Zimný štadión Ondreja Nepelu, štadión AŠK Inter Slovnaft, ŠK Slovan Bratislava, tenisový areál TK Slovan Kerametal, krytá plaváreň, športová hala Pasienčky alebo cyklistický štadión V. Ružičku.

■ Z demografického hľadiska patrí Nové Mesto k oblastiam Bratislavy s najvyšším vekovým priemerom. Kým priemerný vek obyvateľov celej Bratislavy je 34,5 roka, priemerný vek oblasti Bratislava - Vinohrady je 39,4 a Nového Mesta až 41,3 roka. Aj preto na území mestskej časti pôsobi až deväť klubov dôchodcov a ponúka svoje služby takmer 15 tisíc občanov v dôchodkovom veku.

■ Územie Nového Mesta ležalo pôvodne v akejsi medzimestskej zóne, dnes je však už pevnou súčasťou hlavného mesta SR. Pôvodnú perifériu mesto - až na „zelené“ zóny - takmer pohltilo. Okrem budovania sídlisk a rodinnej zástavby sa do Nového Mesta sústredili dôležité komunikácie (napr. železnice), ale aj priemysel, školy a kultúrne zariadenia či športové areály. Významné postavenie má rekreácia a turistika: dolina Vydrice, okolie Kačina, Železná studnička, Kamzík - jednoducho Bratislavský lesopark.

■ Niekoľko ojedinelých historických nálezov dokazuje, že na území Nového Mesta človek zanechal svoje stopy už v staršej dobe kamennej. Vtedy žil v tlupách a živil sa lovom. Podľa historika O. Čepána možno uvažovať o dvoch oblastiach - o južných svahoch Koliby a oblasti Ahoj západne od Bieleho križa. Hoci niekoľko nálezov opracovaných kamenných nástrojov nemožno považovať za dôkaz priameho osídlenia v staršej dobe kamennej na území mestskej časti, paleolitický človek tu zrejme mal svoj lovecký revír.

■ Neskôr katastrom územia prechádzali tri významné kupecké a vojensko-strategické cesty.

■ Pri výstavbe konskej železnice z Bratislavy do Trnavy v r. 1840 vznikla na vtedajšom predmestí Bratislavy nová dominanta prvej železničnej stanice v bývalom Uhorsku, ktorá svojou architektúrou prekonala aj blízky Berchtoldov palác. Postupne sa konská železnica predstavala na parný pohon - 1870.

■ Nové Mesto je známe aj svojimi vinohradmi - tiahnu sa od svahov Koliby, Vtáčnika, Briezkov, cez Koziarky, Horné Židiny a Krásny vrch a majú dlhoročnú tradíciu produkcie kvalitných vín, a to v širšom stredoeurópskom priestore. Prvá zachovaná písomná správa o bratislavskom vinohradníctve pochádza z 13. storočia - z roku 1246. V nej sa spomína, že bratislavský kláštor mníšok cisterciánok predal „vinicu za hradom“ opátovi kláštora Heiligenkreuz v Rakúsku, ktorý mal svoju pobočku aj v Bratislave.

Podľa starostu Nového Mesta R. Frimmela ľudia nechcú sľuby, ale konkrétne činy

Na erbe mestskej časti Bratislava - Nové Mesto dominuje strieborná staničná budova konskej železnice a pod budovou ležiaci strapec hrozna. To preto, lebo mestská časť Nové Mesto pozostáva z dvoch katastrálnych území - Nové Mesto a Vinohrady. Prvý úsek konskej železnice bol otvorený roku 1840 a neskôr bol prestavaný pre parnú železnicu. Konská železnica je dávno minulosťou, ale samotné Nové Mesto akoby práve teraz chytalo nový dych. Nemalou mierou sa o to pričínili aj jeho starosta Richard FRIMMEL, ktorý sa o úrad chce uchádzať aj v nadchádzajúcich parlamentných voľbách. Spýtali sme sa ho, ako dnes, s odstupom času, hodnotí uplynulé volebné obdobie.

- V období uplynulých štyroch rokov sme sa snažili z prostriedkov nášho rozpočtu čo najviac dať na rozvojové programy. Keď v roku 1995 to bolo vyše 20 percent z rozpočtu, tak v tomto roku to už bolo až 43 percent.

O aké konkrétne aktivity išlo?

- Napríklad sme vybudovali bezbariérové byty pre zdravotne postihnutých, vybudovali sme azylový dom pre osamelé matky s deťmi, ďalej 100 sociálnych malometrážnych bytov na Bojníckej ulici, dva

nové kluby dôchodcov, dve pobočky knižnice, investovali sme do rekonštrukcie ciest a chodníkov, vybudovali sme množstvo parkovacích plôch, založili sme Televíziu Nové Mesto, ktorá má každý deň hodinu živého moderovaného programu a hlavne u starších občanov má veľký ohlas. Treba povedať, že sme tiež finančne prispeli dopravnému podniku na projekt rekonštrukcie električkovej trate, zabezpečili sme autobus do Mierovej kolónie, ktorý tam nikdy nechodil a tiež sme spoluúčastníkmi predĺženia trolejbusovej trate na Kramároch k onkológii a k ústavu kardiovaskulárnych chorôb. Dosť sme sa venovali čistote v našej mestskej časti. V celej MČ sme vymenili odpado-

vé koše, ich počet sa zvýšil z 350 na 500, čo je aj poznať. Každý rok od apríla do novembra umiestňujeme v jednotlivých častiach veľkokapacitné kontajnery, čo si ľudia veľmi žiadajú.

Čo mienite ponúknuť potenciálnym voličom na nasledujúce obdobie?

- Keď som kandidoval na post starostu pred štyrmi rokmi, neprichádzal som s nijakými nereálnymi sľubmi, dokonca ani s konkrétnymi cieľmi. Myslím si, že ľudia sľuby nepotrebujú, chcú skôr cítiť, že tu majú samosprávu, ktorá pre nich robí niečo konkrétne. A samospráva dáva o sebe vedieť tým, že niečo pre ľudí robí - počnúc napríklad osvetlením cez kvalitu chodníkov, dopravu, bezpečnosť v MČ a vôbec všetko, s čím sa človek denno-denne stretáva. Rozbehli sme niektoré aktivity a v ďalšom volebnom období by sme chceli nadviazať na to, čo sa za predchádzajúce roky podarilo - či už v sociálnej, kultúrnej a v ďalších oblastiach. Chceme napríklad zlepšiť stredisko kultúry na Vajnorskej, dobudovať 100 ďalších sociálnych bytov, pokračovať v opravách chodníkov a ciest, chceme dať do poriadku Partizánsku lúku, Kolibu, aby sa tieto miesta stali opäť centrom oddychu Bratislavčanov.

Zhovárал sa
Václav Pankovčín

Výstavba centra obchodu a služieb na Vajnorskej ulici bude dokončená koncom roka 2000, bude stáť 3, 5 miliardy korún a v menšom by mala pripomínať Shopping City vo Viedni. V objekte budú supermarket, obchody, kultúrne a administratívne zariadenia a v podzemí až 1600 parkovacích miest.

FOTO - archív

V novom Polus Centre nájdete „všetko“

Už v novembri bude položený základný kameň Centra obchodu a služieb, ktoré bude stáť na parkovisku pred štadiónom Interu. Podľa starostu Nového Mesta Richarda Frimmela bude veľkolepá stavba Polus Centra dokončená už v roku 2000 a mala by svojim spôsobom v menšom pripomínať Shopping City vo Viedni.

Stavba, ktorá sa pripravuje dva a pol roka, by mala v 1. etape stáť 3,5 miliardy korún, teda 100 miliónov dolárov. Podľa Frimmela by sa tento objekt mal stať centrom obchodu a služieb nielen pre obyvateľov Nového Mesta, ale aj pre všetkých Bratislavčanov a návštevníkov Bratisla-

vy. Len kapacita podzemného parkoviska bude 1600 miest, v objekte budú obchody, kancelárie a ďalšie zariadenia. „Na prízemí budú veľké supermarket, na prvom poschodí množstvo malých obchodov, marketov, butikov, ktoré budú dopĺňať rôzne kultúrne ustanovizne, kiná, reštaurácie, kaviarne, fitness centrá a podobne, takže človek, keď vstúpi do areálu, nájde tam prakticky všetko,“ tvrdí starosta Frimmel. Podľa jeho slov sa na stavbe skoncentruje stavebná a dodávateľská sila z celého Slovenska. Objekt by mali stavať najlepšie a najväčšie slovenské firmy a výstavba by mala byť veľmi rýchla, čo je v záujme tak mestskej časti,

ako aj samotných investorov. V rámci objektu budú postavené aj dve výškové budovy (pôvodne to mali byť mrakodrapy, ale Štátna letecká inšpekcia povolila výstavbu len v rozmedzí 16-20 poschodí). Vybudovaním centra sa Vajnorská ulica podľa R. Frimmela stane akýmsi vstupným bulvárom do Bratislavy. Celková zastavaná plocha bude predstavovať 100 000 m². V prvej etape budú 10 000 m² tvoriť administratívne priestory, 30 000 m² obchodné priestory a 40 000 m² parkovacie plochy. V rámci výberového konania bola ešte v roku 1995 ako investor vybraná kanadská firma CEIC Holding Ltd. Toronto.

(pan)

Kuchajda má najlepšiu kvalitu vody

Nové Mesto začalo aktívne využívať Kuchajdu v roku 1995, odvtedy je tento areál čím ďalej tým populárnejší. Okrem toho, že sa tu dá kúpať, usporadúvajú sa tu aj podujatia v rámci Kulúrneho leta, ktoré sa začínajú pálením svätajanských ohňov.

„Myslím si, že právom môžeme byť hrdí na jazero Kuchajda,“ hovorí starosta Nového Mesta R. Frimmel. „Tu sa nám naozaj podarilo za štyri roky zo zanedbaného a ľudmi dosť odsudzovaného územia, vody a vôbec celého okolia spraviť celkom pekné prírodné kúpalisko s kvalitou vody, ktorá je jednou z najlepších v Bratislave.“ Okolie kúpaliska sa stále dobudováva. Doteraz vybudovali nové prezliarkarne, sprchy, tri hygienické zariadenia, zabezpečili nové drevené ležadlá, malý anfitéater, kde sa v rámci kultúrneho leta usporadúvajú všetky podujatia, vybudovali novú pláž, urobili chodníky, tanečnú plochu... „Mám radosť, že si ľudia už zvykli na Kuchajdu chodiť či už za zábavou alebo za športom. Je to už teraz krásny kus prírody prakticky v strede mesta,“ dodáva starosta.

(pan)

Seniori radi mestu poradia

Nové Mesto je prvou metskou časťou nielen v Bratislave, ale aj na Slovensku, ktorá podľa vzoru a skúseností samospráv v Rakúsku a v Nemecku zriadila Poradný zbor seniorov.

Ako nás informoval zástupca starostu A. Pristaš „zriadenie zboru nadviazalo na pozitívnu sociálnu politiku v MČ, ktorá bola v priebehu celého volebného obdobia prevažne orientovaná na občanov tretej generácie“. V priebehu uplynulých štyroch rokov bolo v pravidelných intervaloch desať zasadnutí poradného zboru a tri stretnutia v rámci slávnostných podujatí. „Cieľom zasadnutí Poradného zboru seniorov bolo vypočúť si názory zástupcov tretej generácie na prácu našej samosprávy a na druhej strane ich oboznámiť so zámermi, ktoré sme každoročne presadzovali v návrhu rozpočtov na nasledujúce roky,“ uviedol Pristaš.

(in)

Prevádzkovať polikliniku chcú sami

Samospráva Nového Mesta podala privatizačný projekt na polikliniku na Tehelnej ulici a v súčasnosti čaká na rozhodnutie. „Ľudia v našej mestskej časti veria, že samospráva spolu s lekármi vytvorí neziskovú organizáciu, ktorá by v budúcnosti polikliniku prevádzkovala,“ uviedol starosta R. Frimmel.

Podľa neho by to bolo zárukou, že poliklinika aj v budúcnosti bude naďalej slúžiť občanom. Problém je však s dopravou: poliklinika je dosť „od ruky“ a nie je tu zastávka MHD. „Dlho sme bojovali, aby zastávka autobusu bola bližšie k poliklinike na Tehelnej ulici: pre chorých ľudí je to naozaj dosť ďaleko. Teraz už však mám informáciu, že sa podarilo nájsť spoločnú reč s generálnym riaditeľom železníc, ktorý prisľúbil, že nám umožní na ploche, ktorá patrí železnici, vyčleniť priestor, kde by mohla byť umiestnená zastávka, ktorá bude hneď pri poliklinike,“ povedal Frimmel.

(vp)

Napísali ste nám

Úroveň podnikov v Starom Meste pri posúdení cien a ponúkaného prostredia či služieb je podľa mňa skutočne žalostná. Prevádzkovateľ vám dokáže svojím prístupom k zákazníkovi pripraviť nejedno nepríjemné prekvapenie. Jedno z takých ponúka kaviareň U kráľa Mateja na Bielej ulici. Hoci v cenníku nájdete položku ČAJ za chvályhodných 8 korún, ak si ho objednáte, obsluha vám s úplnou samozrejmosťou oznámi, že čaj sa smie podávať iba s rumom! Napriek tomu, že predložený cenník čaj a rum nedáva do žiadnej súvislosti, môžete argumentovať akokoľvek, čaj bez rumu vám na stôl neprienesú. Naopak, začnú sa vám vyhrážať fyzickou inzultáciou! Jednoducho, kto to kedy videl, piť čaj bez rumu! Ak sa ním budete chcieť zohriať U kráľa Mateja, čakaním na obsluhu zbytočne strácate čas.

Milan Regec, Staré Mesto

~ ~ ~

Zaujal ma článok *PKO ešte stále žije kultúrou*. Žije, ale nekultúrne! Prečo? Práve som šiel okolo so spomienkou na celý areál, pretože mi pripomína moju mladosť a v PKO som sa zoznámil s manželkou. Hlavná budova sa opravuje, resp. niečo sa tam deje. No kovové zasklené konštrukcie sú otrasné. Nenatreté, urobenné nejaké sklady. Z vonku to vypadá hrozne. Svetlá, ktoré by mali osvetľovať priestory, sú porozbíjané do jedného kusa. Parčík vedľa budovy bol kedysi za pánov komunistov kultúrny, osvetlený, boli tam lavičky, kvetiny. Dnes je to porozbíjané, burinou je zarastený celý objekt. Lavičky, ktoré ešte „žijú“, sú počmárané. Je zarážajúce, že PKO sídli s budovou hlavného architekta Bratislavy (resp. sídlil). Krásne kovové schody sú poničené, asfalt poškodený. Všetko kritizované treba prešetriť, spísať a snažiť sa presadiť, aby skutočne PKO bolo PKO.

Ing. Ján A., Bratislava

~ ~ ~

Zaujal ma článok *V Bratislave žije 200 - 500 bezdomovcov*. Pre naše mesto je to hanbou pred turistami, ale kto týmto ľudom dopomohol k tomu, aby viedli takýto život? Hnevá ma to, pretože väčšie percento týchto ľudí si to zapríčinila sama. A aj napriek tomu má magistrát v úmysle postaviť pre bezdomovcov centrum (väčšie), aby mali kde bývať. Prečo sa magistrát nepostará o mladé rodiny, ktoré čakajú na byty? Prečo sa v prvom rade nejde v ústrety mladým rodinám, aby mali strechy nad hlavou a mali kde vychovať svoje ratolesti? Aj my patríme medzi mladé rodiny, ktoré beznádejne bojujú o strechu nad hlavou a nemusi by sa pozeráť po drahých prenájmoach, alebo trčať rodičom donekonečna „na krku“. Som zvedavá, či sa situácia mladých rodín čakajúcich na strechu nad hlavou bude riešiť.

Dagmar Uzolová, Petržalka

~ ~ ~

Môj obdiv patrí primátorovi Kresánkovi a starostovi Starého Mesta Andrejovi Ďurkovskému, ktorí cítia a žijú s Bratislavou. Tak veľa, veľa spravili a stále robia pre Bratislavu, no najmä pre nás „krstených Dunajom“. Nebojím sa silných slov, ja milujem moje rodné mesto, vždy som ho milovala, no aj trpela s ním - vieme kedy a prečo. To, že sa vrátil živor do Starého Mesta pre mňa veľa znamená. Zúčastňujem sa na všetkých podujatiach, ktoré stíham. Oslava 13. výročia Mestského múzea bola dôstojná, veselá - pohladenie na duši. Teší ma najmä, že korzo objavuje mladá generácia. Budem rada, keď si už konečne sadnem v Carltone na kávu - verím, že sa toho dožijem. Netrúfam si povedať, čo by malo byť na korze ešte lepšie. Je jasné, že to majú v rukách správni ľudia.

p. Poslúchová, Bratislava

Pozor na splnené chlapčenské sny

ŇAMA, ŇAMA

Disneyland bol senzačný, bez randy, senzačný. Na konci dňa sme stáli v rade na ponorku Nautilus, ktorá nás mala dopraviť do úžasného podmorského sveta Julesa Verna a kapitána Nema. Blížila sa úžasná chvíľa splnenia môjho chlapčenského sna. Nastúpili sme do ponorky, ktorú projektovali, keď ešte nezačali Američania vd'aka diéte pripomínať tukové balóny. V Nautiluse bolo tesno, ale veselo. Ukázal sa aj kapitán Nemo. Celkom ma prekvapilo, ako si dali záležať, kapitán Nemo bol pôvodne Ind. Toto bol takmer Ind, ale bol to trochu iný druh tmavosti. Indovia sú krásni, krehkí a snedí ako teľacia pečeň na grile. Tento muž bol snedý, ale takým razantnejším spôsobom. Zdalo sa mi, dokonca, že som ho už niekde niekedy videl (na Centrálnom trhovisku?).

Vyzeralo to, že vyplávame, kapitán Nemo začal narábať s ovládacími pákami, stláčal gombíky, nebol nervózny, skôr zaťatý, ako keď niekto bojuje s tvrdohlavým oslíkom. Ponorka dlho stála, zrazu radostne a nečakane vyrazila. Ako zajac. Nikdy som nepredpokladal, že ponorky vyrážajú skokom. Ponorka skočila, ťuchla sa bruchom o dno a potom pokračovala v plavbe. Kapitán Nemo sa upokojil a viedol podmorský svet, v ktorom boli zo sadry vytvarované ryby, kamene, sadrový muž v železnom skafandri zo sadry bojoval so sadrovým žralokom. Lúpala sa z nich farba a celé divadlo bolo opotrebované a starodávne a nudné. Prebral ma až tupý náraz. Ponorka asi podľa scenára nabrala plachetnicu s kráľovským pokladom. Za nemiestny realizmus som pokladal to, že mi začala tiecť na hlavu studená voda. Pozrel som na kapitána Nema - bol biely. Ponorka dosadla na dno a voda tiekla už cícerkom. Nieкто niečo kričal, malé dieťa sa rozplakalo. Záchranná akcia bola trochu chaotická, ale rýchla. Vytiahli nás lanom na breh a tam som videl, ako technici niečo zúrivo syčia na kapitána Nema. On kýval neisto hlavou a počul som, ako hovorí ňama, ňama. Asi od neho pýtali oprávnenie na riadenie ponorky. kapitán Nemo bol Bulhar. Je nebezpečné, ak sa človeku splnia jeho sny.

CHRÁM KRIŠTÁLU

Z Disneylandu sme sa vracali do Los Angeles cez mestečko Anaheim. Kamarát Milan je architekt a zachcelo sa mu

Medzinárodná kuchyňa v centre Bratislavy

Pre návštevu reštaurácie U zlatého orla na Panskej ulici sme sa nerozhodli náhodou. V centre Bratislavy to je totiž jedna z mála reštaurácií, ktoré skutočne stoja za to. Potvrdilo sa nám to napokon aj teraz.

Hneď na úvod sme ocenili príkladný prístup personálu, ktorý vás ani na okamih nenechá neisto postávať vo dverách. Fajčiari do červeného sektora vľavo, nefajčiari do zeleného vpravo. Na stole nechýba pečivo s čerstvým maslom, čo je v dnešnej Bratislave, žiaľ, už pomaly raritou. Bohatá ponuka slovenskej, českej, rakúskej, maďarskej a vegetariánskej kuchyne je dôkazom, že U zlatého orla chcú slúžiť medzinárodnej gastronómii, podobne ako tomu bolo po roku 1743, keď tu František Karsch otvoril hostinec s rovnomenným názvom.

Ako predjedlo sme si vybrali zapekanú špagľu so šampiňónovou omáčkou a syrom VIEDEN. Prijemnú chuť znásobil Cabernet Sauvignon z mikulovských „sklípkov“, ktorý bol znamenitý. Výber vín tu majú vo všeobecnosti dobrý. Čo je

Bratislavčan na cestách

predviesť mi nový americký chrám. Je to bomba, chrám z tretieho tisícročia. Úžasná stavba, z vonku vyzerá ako kozmická loď zo skla, ocele a zrkadiel. Vošli sme dnu, práve sa konala bohoslužba. V chrá-

me bolo asi päťsto ľudí a vyzeralo to ako náhodná skupinka. nad oltárom je organ, ktorý môžu prihlásiť do súťaže o najväčší hudobný nástroj na svete (má 13 700 píšťal). Stál som tam a vyvaľoval oči na záchvat architektúry, orgie megalománie a pýchy. Ten, kto chrám navrhol a postavil, neľutoval žiadne peniaze, aby zapôsobil dojmom, že neľutuje žiadne peniaze. Počkal som, kým sa bohoslužba skončila, vyhlíadal som si sympatického muža a spýtal som sa ho akému náboženstvu patrí tento zázrak. On sa na mňa pozrel ako na človeka, ktorý prišiel z vidieka.

- Každému náboženstvu. Každému, ktoré si ho prenajme. Chrám postavila skupina obchodníkov a prenajíma ho tomu, kto zaplatí. Pri vchode je rozvrh hodín.

Niekomu by sa zdalo, že je to kŕšftovanie s Pánombohom. No potom on je v tom kŕšfte tiež. Povieť vám, veľmi solídny spoločník.

Boris Filan

Bedeker gurmána

chvályhodné, že vás nenútiap vypiť ho hneď celú fľašu. Nechýbajú ani košer vína, či pravé šampanské – Piper Heidsteck Cuevée Brut – fľaša za 2789 korún. Z medzinárodnej kuchyne, ktorú U zlatého orla ponúkajú, sme sa rozhodli pre rakúsku a maďarskú. Bravčové medailónky NIVA so smotanovo-syrovou omáčkou a slaninkou boli skutočne lahodné. Rovnako pikantné kuracie soté na paprikovo-smotanovej omáčke KALOCSA, ktoré nás dokázalo poriadne „rozpáliť“. Z ponuky hlavných jedál nás ešte zaujali beťárske bravčové na spôsob BUGAC, zubáč JAN WERICH (zubáč s krevetami, červeným vínom, šľahačkou, citrónom, kečupom a bylinkovým maslom), či vegetariánska špecialita, akou sú špenátové halušky so syrom. Niečo z toho si určite dáme nabudúce. Škoda len, že viedenský rezeň tu robia z bravčového, a nie, ako skutočný wiener schnitzel, z teľacieho. Ak sa bojíte náporu na tráviacu sústavu, U

zlatého orla majú pripravené ľahké špeciality ako je napríklad morka na hlávkovom šaláte s malinovým nálevom či iné gurmánske ľahkosti. Hostia s deťmi ako aj menší jedáci určite ocenia ponuku tzv. detského menu, čo je polievka a hlavné jedlo za lákavých 69 korún. Gurmáni zrejme dajú prednosť mise ZLATÝ OROL, na ktorej vás čaká hovädzia sviečková, bravčové karé, kuracie prsia a kapor. Na záver sme neodolali múčnikom - šomlo halušky (piškótové cesto s vanilkovým pudingom a šľahačkou) ako aj palacinky BALATÓN (s orechovou plnkou, šľahačkou a poliate čokoládou) boli tou správnou voľbou. Prijemné prostredie v citlivo zrekonštruovanom objekte, pozorná obsluha a výborné jedlo podávané na pravom „cibuľovom“ servise sú prednosťami tejto reštaurácie. Ak chcete pozvať obchodných partnerov a známych na obed či večeru a nechcete si urobiť hanbu, U zlatého orla by vás sklamať nemali.

Naše hodnotenie: ★★★★★

Maximálny počet: 5 hviezdíček

Antény a satelity zbytočne špatia fasády domov

Som bratislavský rodák a v našom meste žijem už viacero desiatok rokov, patríť do generácie, ktorá v študentských rokoch zažila najkrajšie roky bratislavského korza. Preto s radosťou sledujem pokusy obnoviť všetko dobré a neopakovateľné, čím žilo Staré Mesto v rokoch nie dávno minulých.

Napriek tomu sa ešte stále objavujú momenty, ktorú sú chrastami na čoraz krajšej tvári mesta. Spomeniem nedostatok parkovacích miest, absenciu zelene, neúspešné pokusy oživiť prevádzku starých kaviarničiek a cukrární či vŕech a pomalé postupy pri oprave domov. Uvedomujem si, že všetko je limitované financiami, ale mnohé sa dá urobiť s malými finančnými nákladmi.

Prejdite sa po Starom Meste a pozornejšie sa pozrite na domy. Na strechách sú stovky železných monštier - televíznych antén, priečelia domov, neraz historických, zdobia nevкусné taniere satelitov. A to aj napriek tomu, že v mnohých domoch už majú dlhšie káblové rozvody. Organizácie majúce na starosti káblovú televíziu by mali byť pružnejšie, aby z bratislavských domov zmizla aj spomínaná kozmetická chybička krásy.

Michal Szabó, Staré Mesto

Zürišská doprava inšpiráciou

pre Bratislavu

ZÜRICH/BRATISLAVA

V uplynulých dňoch sa uskutočnilo v Zürichu stretnutie vedúcich pracovníkov oddelení územného plánovania a dopravy na pozvanie magistrátu mesta Zürich. Mestskú časť Staré Mesto zastupoval Ján Dinka, vedúci oddelenie územného rozvoja miestneho úradu Staré Mesto. Hlavným cieľom stretnutia bola výmena skúseností a poznatkov z oblasti problematiky parkovania a výstavby garáží v centrálnych mestských oblastiach.

Ján Dinka ako najzaujímavejší moment hodnotil skutočne dômyselne prepracovaný a plne funkčný navádzací systém na hromadné garáže už na prístupových komunikáciách do mesta, ale aj v samotnom centre mesta. Prehľadné a jednoznačné návstenie o stave momentálne voľných parkovacích miest v garážach je pre Bratislavu tiež zaujímavou inšpiráciou. Rovnako za zmienku stojí aj kvalitatívne rozdelenie parkovacích miest v samotných garážach, kde sú zvýhodnené určité kategórie vodičov ako napríklad matky s malými deťmi či zdravotne postihnutí. Ako povedal J. Dinka, filozofia pešej zóny v Zürichu je totožná s našou, avšak vjazd vozidiel, ktoré majú na starosti zásobovanie, je povolený do 12. hodiny. No na druhej strane sa okrem týchto vozidiel a vozidiel taxislužby iné autá do zóny nedostanú. Dopravné značenie sa striktne dodržiava.

(mg)

Požičovňa mechanizmov s obsluhou
UNC-060, AVIA skl., LIAZ skl.

- zemné práce, úpravy terénu
- preprava sypkých materiálov
- čistiace práce + likvidácia odpadu
- letná a zimná údržba komunikácií a zelene
- zriaďovanie a prevádzkovanie parkovísk

EKOPARKMAT, s.r.o., Ružová dolina 8
tel./fax: 566-7869, 0903-721-007

Pokus o genézu vzťahov, ktoré viedli k jednej surovej matkovražde.

Syn sa zbavil matky v čase, keď sa už-už mala vysťahovať do domova dôchodcov.

Hriešny tanec alebo Matkovražda

SPRÁVA Z TLAČE:

SYN ZABIL VLASTNÚ MATKU

Vo štvrtok večer na číslo 158 oznámili vraždu v byte na prvom poschodí na Riazanskej ulici v Bratislave. Zavraždenou bola Gertrúda D., sedemdesiatročná majiteľka bytu. Pitva zistila, že Gertrúda D. bola násilne zavraždená uškrtením. Vrahom je jej syn, 49-ročný Peter M., invalidný dôchodca.

PANI GERTRÚDA

Susedia ju volali teta Trúda. Bola to príjemná stará pani, trochu silnejšej postavy, peknej tváre. Mala husté šedivé vlasy. Vždy chodila upravená a navoňaná. Žila sama vo svojom jedenapolizbovom byte. Videli ju stále postávať pred vchodom. Čudovali sa, prečo nikdy nikam nechodí. Dozvedeli sa, že teta Trúda má silnú sklerózu - a už jej nezaberajú ani lieky. Keby odišla len kúsok od domu, kde bývala, mohla by zablúdiť a stratiť sa.

„Keď ma navštívila,“ spomína jedna suseda, „a chcela odísť, nevedela sa zorientovať. Namiesto von z bytu šla do kúpeľne alebo do inej izby. Ešte som jej zo žartu povedala: Teta Trúda, vy kam idete, čo vám šibe? Takto sme sa bežne rozprávali, ona sa na to neurazila. Vedela, že len vtipkujem - tak ako ona, keď mne alebo hocikomu inému akože vynadala. Keď som niečo upiekla, nejaké buchty alebo koláč, tak som jej vždy zanesla, lebo som vedela, že pani D. si už nevarí. Reku teta Trúda, dajte si - a ona tým najprv ohrdla (pravdaže zo špásu) a až potom zjedla.“

Teta Trúda bola stará Prešporáčka. Vedela po nemecky, po maďarsky, po taliansky a po slovensky. S nájomníkmi sa najčastejšie rozprávala po nemec-ky. Nikto si nespomína, že by niekedy s niekým mala konflikt. V poslednom čase sa o ňu starala pani V. Chodila s ňou k lekárovi, varila jej a pomáhala s upratovaním.

VOTRELCI

„Bolo to raz v pondelok, už si na presný dátum nepamätám. Prišla som domov asi okolo dvanástej napoludnie - a myslela som si, že moja suseda vedľa sa zbláznila, že si púšťa na plné pecky magneták,“ spomína jedna nájomníčka. „Hriešny tanec. Ležala som a myslela som si: No tá moja suseda sa úplne zbláznila. Bola som unavená z cesty vlakom, celú noc som cestovala. Potom som si uvedomila, že ten hluk nejde odvedľa, ale z horného bytu, kde bývala pani D. Nechápala som to. Cirkus sa však ešte len začínal. Celé popoludnie na balkóne kričalo dieťa, tí hore pili, vrieskali, nadávali... Až do desiatej večer. Potom sa začal Hriešny tanec II. Strašná bitka. Tak vulgárne som ženu v živote nepočula nadávať. A na dieťa iba: Kurva, ja ťa zabijem, nech to decko nevrieska, lebo ho vyhodím z balkóna! Neskôr som sa dozvedela, že k tete Trúde sa nasťahoval jej syn (Peter M.) s družkou (Annou P.) a jej päťročnou dcérou. S tým, že u nej zostanú bývať, kým si niečo nenájdu, ale nebude to dlho...“

Podivná zábava trvala celú noc. Bol to však len začiatok. Hádky a bitky v byte Gertrúdy D. sa stali pravidlom. Teta Trúda chodila po susedoch a plakala. Vidávali ju postávať vo vchode a plakať, prosila ľudí, aby niečo urobili, lebo to nemôže vydržať. Keďže výčiny vtrelcov naďalej pokračovali, jedna suseda zavolała na miestne zastupiteľstvo na sociál-ny odbor, že stále bijú dieťa. Vedúca prisľúbila, že na Riazanskú pošle sociálnu kurátorku, aby to pre- verila.

Iná nájomníčka si spomína: „Sedeli sme s deťmi v parku, keď sme počuli, že v rohu baraku strašne kričí dieťa. Jedna suseda vstala a rozbehla sa tam. Bola tam Anna P. a bila malú. Už na ňu kričala iná suseda, či je šibnutá, aby okamžite to dieťa pustila. Bila ho pästami do tváre. Keď suseda chcela zasiah-

nuť, Anna P. jej vynadala, že je p... a ku... a nech sa stará o seba. To bolo asi v polovici mája.“

ŠIALENSTVO SA STUPŇUJE

Susedia sa zhodujú v tom, že Peter M. a jeho družka žili strašne hlučne. Ona vstávala o šiestej ráno, v kuchyni pustila rozhlas po drôte najhlasnejšie, ako to len išlo, potom vraj celé ráno „jačala“. Jačala v kúpeľni, jačala v kuchyni, jačala na záchode.

„Nevedela normálne rozprávať,“ tvrdí suseda. „Predstavte si, že som išla ráno na WC, ešte rozospatá. Sedím tam a zrazu ona začne vrieskať, že sa nemôže vysrať. Prepáčte, že tak rozprávam, ale bolo to tak. Vždy som sa zľakla, keď spustila ten svoj rev. Dokonca nahlas aj tlačila. A stále kričala na svoju dcéru. Jeho veľmi počuť nebolo, dosť zle artikuloval.“

Iná suseda vraví: „Jeho bolo počuť menej. Len som občas zasluchla, že kričí na starú pani: Mama, choď spať! Bol to agresívny nervák - už na pohľad. Z očí mu nepozeralo nič dobré. Bol trestaný, že napadol svoju ženu a za rôzne násilné činy. Od detstva mal vraj sadistické sklony.“

Ďalšia nájomníčka vo svojej výpovedi uviedla, že keď sa 30. mája vrátila z roboty o pol piatej popo- ludní, Peter M. a jeho družka robili strašný brajgel. Išla k nim, zaklopala na dvere a povedala: „Prepáčte, prosím vás, ale včera sme do štvrtej rána nespali. Nemohli by ste byť tichšie? Už sa na vás sťažujú všetci susedia.“ Za to si vyslúžila od Anny P. množstvo vulgárnych nadávok, ktoré noviny jed- noducho neznesú. Vzápätí nato - pred očami susedy - vyfackala tetu Trúdu, ktorá bola na balkóne. Po chvíli Anna P. zazvonila u susedy (najprv sama, dru-

hýkrát aj so svojím druhom), a vylepila aj jej zau- cho. Dostala hysterický záchvat: že suseda má niečo s jej druhom.

„Dostala som strach, lebo som bola sama doma, tak som prebehla cez chodbu a zazvonila u susedov. Otvorilo mi trinásťročné dievča, čo bolo doma, a hneď sme zavolali políciu. Bola som v šoku. Bála som sa, čo bude ďalej. Ona (Anna P.) zatiaľ vykri- kovala po chodbe, že ešte príde, vykopne mi dvere a ma zabije. Potom si išli kúpiť batériu alkoholu. Neskôr (už v byte pani Trúdy) na mňa vykrikovala asi štyri hodiny.“

Policajt, ktorý mal službu na obvode, im vraj pove- dal, že takých prípadov majú veľmi veľa, nech s tým neotravujú. Vraj ešte nie je taký zákon, aby ľudia cez deň nemohli požívať alkoholické nápoje a kričať. „Povedala som mu: Ako si to predstavujete? Že prí- dete až po tom, keď sa tu stane vážne nešťastie? On nato povedal, aby sme zavolali o desiatej, keď sa budú biť počas nočného pokoja. A zložil telefón.“

TYRANI

Ďalšia nájomníčka tvrdí: „Celé noci súložili na sta- rom gauči, ktorý veľmi vržgal. Dieťa spalo vedľa nich na zemi. V poslednom čase ho nútili spať na balkóne. Ráno som vešala bielizeň, a pozerám, že malá je na balkóne. Čo tu robíš? pýtam sa jej. Spinkám, povedala. Celú noc? Áno, odpovedala mi. Najprv som si myslela, že si - ako dieťa - vymýšľa. Takmer vôbec ju nepúšťali von. Videla som ju na dvore len dvakrát. Raz som počula krič. Výkukla som z okna. Malá išla popri ňom (Petrovi M.), on ju ťahal. Keď mu spadla pod nohy, začal do nej surovo kopáť, potom ju zdvihol a ťahal a pod bránou sa jej

pýta: Budeš počívať?! Kedy už konečne budeš poslúchať? Malá mu čosi povedala, a on ju ešte viac scápal.“

Pani Gertrúda žila vo svojom byte ako vo väzení. K susedom chodila len potajomky. Stále sa bála. Akoby tušila svoju smrť. Týždeň predtým, keď ju syn zavraždil, prišla sa vyplakať k susede. Tá jej dala čerstvé jahody. Pred vraždou ju videli ešte raz. V pondelok 27. júna stála vo vchode. Plakala.

DEŇ HRIECHU

30. júna si Peter M. a jeho družka Anna P. nakúpili obdivuhodné množstvo alkoholu. Pili prevažne víno, ale nepohrdli ani pivom a tvrdým. Keď sa jedna z nájomníčok vracala popoludní z práce, Anna P. provokatívne na schodoch zahlásila, že ide jeho priateľka, že ide za ním, aby ju potrkal.

„Išla som s matkou do obchodu. Z bytu pani Trúdy bolo počuť krič. Znova sa vadili. On sa pýtal, že kto tu bude piť kávu. Moja mama sa aj zastavila pri dve- rách, ale ja jej vravím: Mami, poď, čo tu budeme stáť, aj tak nič nevyriešiš, a kým veľmi nevyváždajú, nemôžeme nič robiť. Raz mi povedal, aby sme sa do nich nestarali, že on prišiel doopatrovať svoju matku. Ja som mu povedala, že sa do toho starať budeme, lebo si tie byty ideme kúpiť. Všetci sa dobre poznáme, a kým neprišli oni, žili sme tu pokojne. No k veci: keď sme sa vracali z obchodu, už sme žiadny krič nepočuli. Asi o pol šiestej som išla znova von. Videla som, že majú pootvorené dvere a v byte straš- ný neporiadok. Bolo tam ticho. Keď som zišla dole, vo vchode som stretla Petra M.“

V ten podvečer si viacerí nájomníci všimli otvorené dvere v byte pani Gertrúdy. Nikto však nevstúpil dovnútra. Poznali Petra M. aj jeho družku. Nechceli riskovať. Pani Gertrúda D. však v tom čase bola už dávno mŕtva.

Vtedy sú Peter M. a jeho družka akože v Petržalke. Pozývajú otca Anny P. na Riazanskú, že idú osla- vovať Petra a Pavla. Potom sa zastavia u pani V., čo sa stará o pani Gertrúdu. Je to evidentné: vrahovia potrebujú alibi. Pani V. najprv pozvanie odmieta: pre ňu je už neskoro.

Dvere boli otvorené do 21,15 h. Dovtedy bolo v byte na prvom poschodí na Riazanskej 77 úplné ticho. Žena, ktorá venčila psa, sa pristavila pod oknom svojej kamarátky. V televízii bol mexický seriál. Priateľky sa rozprávajú cez otvorené okno. Tá, čo je vonku so psom, sa pýta, čo sa deje, že je hore také ticho. Druhá jej odpovedá, že sú asi ožratí. Hneď na to, ako to dopovie, sa z balkóna na prvom poschodí ozve zverský rev. To kričí Anna P. Niečo také ešte ani jedna z dvoch rozprávajúcich sa žien nepočula. Rozbreše sa pes. Anne P. nikto nerozumie. Jedni tvrdia, že kričí čosi o hadovi, iní, že vrieska, že im niekto zaškrtil malú. Kričí po schodoch, všetkým nadáva, že sú vrahovia a že pozabíja všetkých suse- dov. Zavolať políciu. V byte to vyzerá ako po lúpež- nom prepadnutí - ale len na prvý pohľad.

SPRÁVA Z TLAČE:

Na miesto činu sa okamžite dostavila výjazdová skupina spolu s vyšetrovateľom mestského úradu vyšetrovania a začali ohliadku miesta činu. V byte boli porozhadzované veci, vyprázdnené zásuvky a skrine a porozhadzova- ný riad ako pri lúpežnom prepadnutí. Pretože polícia nadobudla podozrenie, že skutok sa neudial tak, ako to popisala oznamovateľka (Anna P.), nariadili súdnu pitvu ešte v tú istú noc. Vďaka ochote a úsiliu lekárov z Ústavu súdneho lekárstva Bratislava - Kramáre, sa podarilo páchatel'a ihneď usvedčiť. Pitva zisti- la, že Gertrúda D. bola násilne zavraždená uškrtením, a súčasne poskytla polícii dôkazy proti synovi zavraždenej.

Pani Gertrúda bola zavraždená deň pred príchodom jej druhého syna z Čiech, ktorý jej vybavoval domov dôchodcov, kam sa mala v krátkom čase presťahovať.

Ján Kopan

ILUSTRAČNÉ FOTO - archív

Bratislavské metamorfózy 1994-98

REKONŠTRUKCIA KRIŽOVATKY NA KAMENNOM NÁMESTÍ

Koncom júla sa skončila kompletná rekonštrukcia električkového uzla na Kamennom námestí. Táto frekventovaná časť mesta tak dostala nový atraktívny vzhľad a zvýšila prejazdnosť touto križovatkou.

Okrem nového podlažia a koľají električkovej trate pribudla na námestí nová zámková dlažba, nástupište na Špitálskej ulici a 150 betónových stĺpikov chrániacich chodcov. Náklady na rekonštrukciu dosiahli takmer 90 miliónov. Na financovanie sa okrem mesta Bratislava a Dopravného podniku Bratislavy podieľala aj mestská časť Staré Mesto.

OBNOVA A REVITALIZÁCIA PARČIKA PRED BIBIANOU

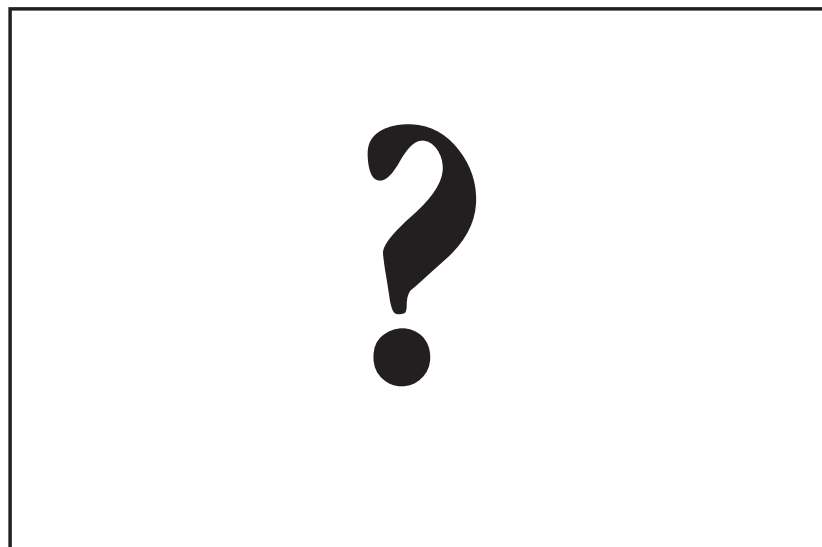
Pred rokom bol na konci Panskej ulice pred Bibianou inštalovaný pamätník obetiam holokaustu. Vyrástol na mieste, kde do konca 60. rokov stála neologická synagóga. Súčasťou bronzovej plastiky, ktorá stojí v strede tohto priestoru, je aj Stena spomienok z čierneho lešteného kameňa.

Koncom júna 1998 bolo z iniciatívy starostu mestskej časti Staré Mesto Andreja Ďurkovského zrekonštruované aj okolie tohto pamätníka. V rámci obnovy korza dostala táto časť pešej zóny novú dlažbu, bolo tu osadené dobové osvetlenie, lavičky, smetné koše a pitná fontánka. Miesto sa stalo príjemnou oázou oddychu.

REKONŠTRUKCIA SEGNEROVEJ KÚRIE

Ešte začiatkom roku 1996 sa podarilo zrekonštruovať fasádu niekdajšej kúrie Johanna A. Segnera - fyzika a vynálezcu reaktívneho vodného motora, známa ako Segnerova kúria. Postupne boli zrekonštruované aj vnútorné priestory objektu, kde sa dnes nachádzajú módne obchody, kaviareň a reštaurácia Black Rose.

Obnovou Segnerovej kúrie dostala Bratislava a Michalská ulica atraktívnejšiu podobu. V historickom jadre zostáva už len veľmi málo domov, ktoré počas uplynulých rokov neboli ešte zrekonštruované. Legendárne korzo od roku 1994 neobyčajne ožilo a opeknelo.

DLÁŽDENIE A REVITALIZÁCIA LAURINSKEJ ULICE

V týchto dňoch sa naplno pracuje na rekonštrukcii povrchu Laurinskej ulice, ku ktorej mestská časť Staré Mesto pristúpila v rámci 7. etapy obnovy pešej zóny.

Úsek Laurinskej od Uršulínskej po Nedbalovu ulicu je takmer hotový, v novembri by mala byť dokončená aj zvyšná časť po vyústení na Kamenné námestie. Okrem novej dlažby tu pribudne aj stromoradie javorov, lavičky, nové smetné koše a dobové osvetlenie. Pohľad na vynuvenú Laurinskú prinesieme nabudúce. FOTO - Vladimír Mišauer

Vaš inzerát tu uvidí milión očí!

Bratislavčania pobežia svoj tradičný beh

PETRŽALKA

V nedeľu 8. novembra bude v Bratislave 1. ročník medzinárodných atletických pretekov Cross Bratislava a tradičný Beh Bratislavčanov. Podujatie sa uskutoční na Dostihovej dráhe - turfovom závodisku v Petržalke, organizátormi sú Maratónsky klub IAMES Bratislava a mestská časť Petržalka. Časy štartov jednotlivých kategórií sú nasledovné: o 10.15 štartujú mladší žiaci beh na 600 metrov, o 10.30 starší žiaci beh na 1400 metrov, o 11.00 juniori beh na 6000 metrov, o 11.30 juniorky na 3500 metrov. Muži a seniory štartujú svoj beh na 8000 metrov o 12.30, ženy a seniorky vyštartujú na 6000 metrov dlhú trať o 14.00 hod.

Pretek Cross Bratislava sa uskutoční ako finále Karpatského pohára a jeho účastníci musia zaplatiť štartovné, na Beh Bratislavčanov nie je štartovné. Prezentácia účastníkov je 8. novembra od 8.00 do 9.30 v areáli závodiska. Podmienkou štartu je prezentácia a prehlásenie o vyhovujúcom zdravotnom stave. (brn)

Športové dejiny Bratislavy

BRATISLAVA

Na stredu 4. novembra pripravilo Mestské múzeum v Bratislave ďalšiu prednášku z cyklu Bratislava 1848 - 1918. Témou prednášky budú Počiatky športu a telovýchovy v Bratislave, prednášať bude doc. Mikuláš Gažo. Prednáška sa začína o 15.30 v kinosále Starej radnice, vstup pre verejnosť je voľný. Ďalšia prednáška bude 18. 11. a jej témou bude Z histórie zdravotníctva a farmácie v Bratislave. (brn)

3 knižných regálov

Jack Higgins

ROK TIGRA

Román z prostredia britskej tajnej služby. Hlavný hrdina Chavasse hral hlavnú úlohu pri úteku dalajlámu v roku 1959. Neskôr vyslobodil z rúk Číňanov aj vedca, ktorého objavy boli životne dôležité pre celý západný svet.

Thea Leitnerová

ŠKANDÁLY NA PANOVNÍCKYCH DVOROCH

Na príklade piatich dcér zo šľachtických rodín v časovom rozpätí od roku 1952 po rok 1821 vykresľuje autorka kroniky škandálov, v ktorej jej ide najmä o ľudsky dojímavé vykreslenie týchto príbehov.

Arthur C. Clarke - Paul Preuss

ZLATÝ VĚK VENUŠE.

HVĚZDY HLUBIN.

V knihe vrcholia príbehy agentky Sparty, ktorá má nadľudské schopnosti - je totiž výtvarom pokročilej biotechnológie. Jej nebezpečné povolanie ju teraz stavia do boja proti mimozemšťanom, ktorí sa pokúšajú zabrániť tomu, aby na Zemi vznikol život.

~ ~ ~

Tieto a ďalšie knižné novinky nájdete v knižných regáloch Staromestskej knižnice a ďalších bratislavských verejných knižníc.

Szilárd Németh si ešte pamätá svoj prvý tréning na bratislavskom Tehelnom poli

Koniec októbra a začiatok novembra bude na bratislavských trávnikoch v znamení návratov. Začne sa to štvrtfinálovým zápasom Slovenského pohára, keď na Pasienky zavíta Trnava a v jej drese sa predstaví bývalý interista Susko (za žltó-čiernych zase hrajú Extrnavčania Ovad a Čmilanský).

Posledný októbrový piatok zase uvidí Tehelné pole šláger Slovan - 1. FC, čo je príležitosťou zaspomínať si na časy, keď tu hrali Németh s Molnárom, dnes obliekajúci dres „Tigrov“, alebo naopak, Zsolt Hornyák, v súčasnosti v belasom, skúšal svojho času šťastie v 1. FC. Krátke obdobie návratov uzavrie 1. november. Petržalka privíta v nedeľu predpoludním Trnavu a v bránke by jej mal pomôcť Filipko (svojho času spartakovská nádej medzi žrdami), a na druhej strane sa zrej-

me predstaví Horký, ktorý prestúpil medzi „andelov“ práve z Artmedie.

„Na svoj príchod do Slovana si pamätám. Mal som pätnásť a odprevadili ma sem rodičia. Pamätám si dokonca aj prvý tréning. Pocity? Všetelijaké. Predsa len, bol to Slovan, veľkoklub. Na druhej strane sme s Komárom proti Slovanu vyhrali dva zápasy, a preto som si povedal, že aj slovanisti sú úplne normálni chalani, takí istí ako my,“ spomína Szilárd Németh, ktorý patrí od začiatku medzi najväčšie talenty na Tehelnom poli a jeho prechod do dorasteneckého áčka bol preto úplne logický: „Potešilo ma to, navyše v závere dorasteneckej sezóny ma tréner Galis vytiahol medzi seniorov. Prvý raz som nastúpil v Banskej Bystrici. Bol to záver sezóny, o titule bolo rozhodnuté a Dušan Galis mi zdôraznil, aby som hral to, čo v

doraste.“ Szilárd dnes oblieka dres 1. FC, ale na belasý tiež nedá dopustiť: „Rád spomínam na tie časy. Darilo sa mi, aj keď ťažko sa mi vypichne nejaký osobitný zápas alebo osobitné góly, bolo to jednoducho pekné obdobie.“ Na druhej strane: „V súčasnosti je to iné. Hráam za 1. FC a proti Slovanu sa chcem vytiahnuť. Aj teraz sa budem snažiť podať čo najlepší výkon.“ Keď hrali belasí pred rokom v Košiciach, fanúšikovia Slovanu skandovali „Szilárd Németh“: „Bol to príjemný pocit, rovnako, ako keď ma takto prijali aj na Tehelnom poli. Nezazneli žiadne nadávky, dúfam, že podobne to bude aj teraz,“ želá si Szilárd Németh, ktorému na Tehelnom poli zostali kamaráti ako Soboňa, Mužlay, „s ktorými si stále telefonujem“, dodáva útočník 1. FC.

Michal Mind'aš

Szilárd Németh v belasom. Vľavo Tibor Záték, v tom čase obliekajúci dres Dukly Banská Bystrica, dnes hráč Ostravy, vpravo brankár Ondruška, ktorý skúša šťastie zase v Rakúsku.

FOTO - Ján Súkup

Dajte si pozor, koho poveríte opravou vane!

Zákazník je pán

Redakcia Staromestských novín dostala list ako reakciu na jednu spotrebiteľskú úvahu v rubrike Zákazník je pán. Nechcem síce nikomu robiť reklamu, ale pre aktuálnosť problému ho uvediem. Po prvé ma veľmi potešilo, že na Slovensku sa našiel výrobca, ktorý sa k spotrebiteľom správa naozaj ako v Európe, a po druhé sa radujem, že čitatelia získajú dôkaz o tom, že pisať do redakcie Staromestských novín/Bratislavských novín nie je zbytočné. A teraz z listu:

„Ako výrobcu smaltovaných vaní ma zaujal článok pani Marty Černej Pravdivosť reklamy si dajte potvrdiť, osobitne z hľadiska problematiky renovácie kúpeľňových vaní. Z článku sme pochopili, že dodávateľ vykonal renováciu kúpeľňovej vane bez demontáže telesa vane nanesením novej povrchovej vrstvy. Táto nová vrstva je len organický povlak a je zavádzajúce nazývať ju nový smalt alebo oprava smaltu.

Výslovujeme technickú pochybnosť o dlhodobej životnosti, presnejšie nemenných úžitkových vlastnostiach renovovaného povrchu vane.

Pri technologickom postupe smaltovania je mimoriadne dôležitý proces vypaľovania základnej a krycej vrstvy naneseného práškoveho smaltu (pri teplote cca 800° C), pri ktorej dochádza k chemickému procesu, tvorbe sklovitej vrstvy smaltu. Pritom cena novej „vane ESTAP“, z plechu hrúbky 2 mm, dĺžky 150-170 cm je 2700 korún. Túto skutočnosť uvádzame ako protiklad problematickej a finančne náročnej renovácie povrchu vane za 2800 korún. Chcem tiež zdôrazniť, že v procese výroby kúpeľňových vaní vo výrobnom závode Filákov nepoužívame žiadne jedovaté látky! Moja dlhodobá skúsenosť má oprávňuje vysloviť názor, že opravy smaltu spôsobom opi-

saným v citovanom článku, sú vhodné len pre čiastkové mechanické poškodenie smaltu.

Vašej čitateľke, ktorá sa dostala do zložitej situácie ako užívateľka kúpeľne, ponúkame bezplatne dodávku novej oceľovej vane ESTAP. Tento krok chápeme, ako „pravdivosť“ a potvrdenie uvedených nadštandardných užívateľských vlastností kúpeľňových vaní ESTAP“. Sme presvedčení, že vieme na príklade „vane ESTAP“ dokumentovať, že aj „slovenský výrobok“ môže byť kvalitný a konkurencie schopný.“

Čo k celej veci ešte dodať? Výmena vane je naozaj problém - veď súvisí aj s búracími prácami, zničením obkladov i dlažby a špinou v celom byte. Je naozaj na uváženie, či nás vzhľad vane natoľko ruší, aby sme sa pustili do jej výmeny. Ak to napriek všetkému chcete urobiť, dajte si pozor, koho výmenou či opravou poveríte!

Marta Černá,
Fórum spotrebiteľov

Hádzanárky o titul Bratislavy II.

Hádzaná a Bratislava patrili vždy nerozlučne k sebe. Už v 70. rokoch tu hrávali svoje pohárové stretnutia Nitra či Hlohovec, nejednť pamätný zápas zohrali v Petržalke muži ČH a priaznivci hádzanej určite doteraz so slzou v kútiku spomínajú na osemdesiate roky, keď v Bratislave vypukol ženský hádzanársky ošiaľ. Štart s Interom dominovali najvyššej federálnej súťaži a ich vzájomné súboje neurčovali len šampióna Bratislavy, ale išlo v nich o tituly majsteriek ČSSR.

Dnes má Bratislava v najvyššej súťaži znovu dve družstvá a koncom októbra sa chystá prvé derby sezóny - Inter hostí Chirana Premu. Tréner hostujúcej Chirany Peter Hložek: „Naše tohtoročné ciele sú dostať sa do prvej štvorky a tam sa pokúsiť sťažiť život favoritom, ako je Banská Bystrica či Šaľa. Práve Inter je jedným z družstiev, s ktorými budeme o účasť v štvorke bojovať a aj tento zápas naznačí, aká je sila týchto tímov.“ Derby má vždy svoje špecifiká, základom je však pravidlo, že favorit zvykne prehrávať... Peter Hložek: „Obe družstvá sa poznajú, ťažko sa niečím prekvapia. Medzi nami favorit neexistuje, v podstate rozhodne aktuálna forma. Interistky poznajú našu halu, my ich, takže sa nedá hovoriť ani o výhode domáceho prostredia. Určite sa však veľmi tešíme, navyše prídu fanúšikovia a bude to vlastne priamy súboj o majstra Bratislavy II!”

Peter Hložek odpovedal aj na otázku, či sa ešte môžu vrátiť časy Ďurišinovej, Stašovej a súbojov o majstra republiky: „Vtedy bola iná doba, Štart i Inter pozbierali najlepšie slovenské hráčky, chodilo sa sem za štúdiami. Dnes to je iné, zahraničné posily idú tam, kde sú peniaze. Podstata už nie je v oddieloch, ale vo financiách.“ A ako sa Chirana chystá na derby? „Už týždeň predtým sa žije takýmto zápasom. A čo sa od neho dá čakať? Bude to súboj krídiel s krídlami, spojok so spojkami, brankárok s brankárkami. My aj súperky vieme, že musíme tie druhé donútiť ku chybám. Keď nám to vyjde, najmenej dva mesiace sme majsterkami Bratislavy!”

Michal Mind'aš

Kam za športom?

FUTBAL

I. liga: **24.10.:** Slovan - Dubnica (14.00), **31.10.:** Slovan - 1. FC Košice (14.00), **1.11.:** Petržalka - Trnava (10.30), **7.11.:** Inter - Ružomberok (17.00).

II. liga: **25.10.:** Senec - Jelšava (14.00), **1.11.:** Slovan B - Šaľa (13.30), **31.10.:** Devín - Levice (10.30)

SLOVENSKÝ POHÁR: **Štvrtfinále - 27.10.:** Slovan - Rim. Sobota (15.00), Inter - Trnava (17.00).

HOKEJ

I. liga: **30.10.:** Slovan - Zvolen (17.30).

BASKETBAL

I. liga žien: **28.10.:** Istrobanka - Levice
I. liga mužov: **28.10:** Inter - Trenčín, Štart - Prievidza.

HÁDZANÁ

I. liga žien: **24.10.:** Inter - Chirana Prema, **31.10.:** Inter - Partizánske, **4.11.:** Chirana Prema - B. Bystrica (18.00), **7.11.:** Inter - Michalovce.

I. liga mužov: **31.10.:** ŠKP - Pov. Bystrica (18.00)

Staromestské

Noviny

+

Bratislavské

Noviny

=

184 000

Správy z podsvetia

NOVÉ MESTO
NA VAJNORSKEJ ULICI napadol 29-ročný Bratislavčan 20-ročného mladíka zo Svätého Jura a z vrečka teplákov mu vzal 450 korún.

V ISTROPOLISE zasahovali policajné hliadky po tom, čo tu strážna služba zadržala 22-ročného Bohumíra L., ktorý spolu s 24-ročným Jozefom R. (ten sa neúspešne pokúsil utiecť) chystali kradnúť, ako o tom svedčilo zaistené náčinie. Oboch predviedli na policajné oddelenie.
NA OVRUČSKEJ ULICI trio neznámych páchatel'ov okradlo 37-ročného muža. Lupiči si s ním dohodli schôdzku v byte, ktorý im chcel prenajať. Po dosiahnutí dohody mu odovzdali peniaze za prenájom. Pri odchode ho však jeden z nich napadol, peniaze mu vzal a ukradol mu aj kľúče od jeho auta Opel Frontera, na ktorom všetci traja odišli. Vozidlo ešte v ten deň našli na diaľnici pri Břeclavi.

PETRŽALKA
NA ROMANOVEJ ULICI v byte 47-ročného Bratislavčana našli policajti pri domovej prehliadke šesť mikroténových vrecúšok a 15 skladačiek, ktoré obsahovali 31,46 gramu 10-percentného heroínu.
NA PEČNIANSKEJ ULICI vo vchode do domu predpoludním prepadli dvaja neznámi lupiči 51-ročného a ukradli mu 37 000 korún.
NA KRÁSNOHORSKEJ ULICI z bytu 44-ročného majiteľa neznámy vlamač bez stôp násilia ukradol revolvery Desert Eagle a Taurus, dva perkusné revolvery Remington a jeden Colt Walker. Zbrane v hodnote 98 000 korún mal majiteľ v legálnej držbe.

STARÉ MESTO
NA BÚDKOVEJ CESTE zmizlo strieborné Audi A6, ktoré si rakúska firma Nord cení na 1,2 milióna korún.
NA SEDLÁRSKEJ ULICI vykradli Irish Pub. Páchatel' sa do skladu dostal cez šachtu, ktorou sa prepravujú pivné sudy. Následne sa vlámал do kancelárie a zo zásuvky ukradol tržbu 320 000 korún.
NA RADVANSKEJ ULICI ukradli čierny Volkswagen Passat Variant v hodnote 1,5 milióna korún, ktorý patrил bratislavskej firme WM, a.s.

RUŽINOV
NA MLIKARENSKEJ ULICI sa snažil vlámať do animobunky firmy Milex 23-ročný zamestnanec súkromno-bezpečnostnej služby, ale privolaná hliadka ho zadržala.
NA NEVĎAZOVEJ ULICI pri Jadrane zasahovali policajti na základe telefonického oznámenia na linku 158 proti 21-ročnému Pavlovi Č. z Petržalky, ktorý odtrhol mreže, rozbil sklo a vnikol do objektu firmy Interglobad, kde sa chystal kradnúť. (his)

PODUNAJSKÉ BISKUPICE
NA ULICI SVORNOSTI občania upozornili políciu na červenú Ladu jazdiacu v protismere. Privolaná policajná hliadka našla vozidlo so spusteným motorom a stieračmi stát' na kraji vozovky. Vnútri sedeli opití ľudia - vrátane vodiča. Skončili na policajnej stanici. (mp)

Vymením 3-izb. družst. byt (74 m²) v Ružinove - Ostredkoch pred odkúpením do OV (7/7 posch., tel., KTV, balkón) za podobný, nie štátny v Dúbravke. Tel.: 236-135.

Vetracie okienka sú zo stredoveku

Pamätníci histórie

Pri mestskom opevnení od Michalskej brány smerom k Laurinskej bráne si chudobnejší mešťania už od stredoveku stavali svoje obydlia. Tie však neboli veľmi isté, lebo v prípade ohrozenia ich museli opustiť a strhnúť. Napriek tomu sa v nich zachovalo viacero architektonických článkov datovaných až do 15. storočia. Dom na Zamočnickej 5 bol v minulom storočí značne schátraný, preto jeho prednú časť zbúrali a okolo roku 1880 ju nahradili novým dvojposchodovým domom, ktorý zrejme staval Ignác Feigler. Zo starého domu sa zachoval suterén zaklenutý v 17. storočí. Vetracie okienka zo suterénu do ulice, ako aj steny pivnice sú ešte stredovekého pôvodu. Dom v 80. rokoch reštaurovali. Po rekonštrukcii sa stal sídlom mestskej organizácie PAMING, ktorá zabezpečuje opravu a údržbu pamiatkovo zaujímavých objektov. Na prízemí je umiestnená predajňa moderného užitého umenia (Galéria X).

Štefan Holčík
FOTO - Vladimír Mišauer

Fascinujúce dedinské prízemné domčeky

Chlapci z Dunajskej ulice

Javorkovci. Okná na dome boli nízko nad chodníkom. Javorkovci dodávali národu kuchárov a motocyklových pretekárov. Teraz je na tom mieste malý parčík s kioskom, kde nalievajú tekutiny pre robotnícku triedu. No - ako to už na Slovensku chodí - okolo kiosku postávajú aj docenti, jazykovedci, skrátka všetci, čo sa boja ísť domov. Okrem pekného dvora, mali Javorkovci aj peknú sestru. Ktovie, kde sa po svete Javorkovci roztratili? V ich prízemnom domčeku bolo veľmi útulne. Na hornom konci Dunajskej pri vysokom „Cikkerovom“ dome, sa krčil malilinký, ale veľmi významný domček. Bola v ňom krčma PODRUM. Do Podrumu chodili všetky vrstvy obyvateľstva z Dunajskej ulice bez výnimky. Môj otec sa dlho snažil tvoriť výnimku, lebo neznášal alkohol. Veľmi som závidel kamarátom - malým chlapcom, ktorých večer mamky používali ako návnady, ako výkričníky - aby dostali tatkov z Podrumu domov. Od mamičiek to chcelo rybársku trpezlivosť. Nazízali oknom i dverami do krčmy, ukazovali deti cez

okno a - zvyčajne to zabralo. My sme národ holubičí. Živiteľ sa zdvihol, zaťal sekeru a - hybaj domov, venovať sa rodine! Pomáhal som kamarátom pri výlove tatkov. Občas som nesmelو tomu môjmu navrhol, aby tiež zašiel do Podrumu. Nedal sa ukecať, primitív! Išlo mi o to, aby som sa vyrovnal chlapcom z Dunajskej ulice! Kamaráti boli celí šťastní, keď teperili tatkov z horného konca na dolný. A ten môj tatko bol domased, pecivál! Najradšej sa postojačky opieral o stavané kachle v prednej izbe. Nie a nie ho dostať do krčmy! Doteraz mám z toho jeho trucovania trauma! Za to ja som na Dunajskej pochodil, čo som mohol. Zažil som ešte ako mládenček záhradnú Kysuckú reštauráciu na rohu Lazaretskej a Dunajskej. Prízemný dedinský domček - ale veselý. Sedelo sa aj vzaду v záhrade. Samá vrava, Sýkorová hrala na harmonike, občas nastala kuca-paca a musel zasiahnuť policajt Bálik, rodák z Detvy. Vždy, keď teraz idem okolo parkoviska, ktoré tu je namiesto Kysuckej krčmy - pichne ma pri srdci. My - chlapci z Dunajskej ulice sme nechali na tom kysuckom rohu kus života, ako aj kus majetku. No plakať nás nikto neuvidí!

Július Satinský

Bratislavské naj...

DUNAJ NAJVIAC ZAMRZOL v rokoch 1856, 1601, 1606. Ľad bol taký hrubý, že sa na ňom dal založiť oheň.
NAJDLHŠIE BOL DUNAJ ZAMRZNUTÝ v zime rokov 1946-1947. Trvalo to 90 dní (od 18. decembra do 17. 3.!).
NAJVÄČŠÍ NAMERANÝ stav vodnej hladiny Dunaja v Petržalke bol vo februári 1850, hladina Dunaja vystúpila do výšky 10 metrov od dna.
STARÝ MOST spájajúci Bratislavu s Petržalkou vydržal 27 rokov ako jediný most cez Dunaj, hoci bol postavený len ako provizorium tesne po 2. svetovej vojne.
UNIKÁTNYM MOSTOM bol v Bratislave kyvadlový loďkový a pontónový most Karolíny Augusty, ktorý okrem iných slúžil na prechod a prepravu cez Dunaj pred vybudovaním prvého železného mosta. Systém loďového mosta spočíval vo vzájomnom spojení viacerých člnov a k nim pripojenej kompy. „Most“ sa zdvihal a klesal tak ako voda v Dunaji. Nehrozila mu záplava ani zničenie. V zimných mesiacoch alebo pri extrémnych stavoch vody most vytiahli, rozobrali a uložili v zimnom prístave. Vo vhodnej situácii sa zložil a opäť používal spolu s kompou. Nazývali ho tiež „plávajúcim“ alebo „lietajúcim“ mostom.
NAJVÝZNAMNEJŠIA OBCHODNÁ CESTA v Bratislave bola v minulosti bývalá Stará, teraz Viedenská cesta. Dnes je na nej najviac firiem a podnikov v Petržalke. (pn)

Spomienkový album

Vysoká ulica (Hochstrasse) bola už od stredoveku miestom s prevažne vinohradníckym obyvateľstvom. Blízka mestská brána na Suchom Mýte (Dürre Maut) umožňovala rýchly prístup do vinohradov nad terajšou Štefánikovou ulicou a rovnako umožňovala pomerne ľahký zvoz úrody hrozna do prešovní a pivníc. Dom číslo 49 bol typickým bohatým vinohradníckym domom s hlbokými pivnicami a dvorom, kde sa dalo posediť, kde sa mohli schádzať hostia „pod viechou“. Do roku 1945 patrл dom nemeckej vinohradníckej rodine Hoffmanovcov. Po ich odsune sa stal štátnym majetkom a roku 1948 ho získala rodina Paulikovcov, ktorí sa ako slovenskí presídenci prisťahovali do Bratislavy z okolia Budapešti. Chceli tu pokračovať v starom rodinnom remesle, v starej rodinnej tradícii výroby vína. Pomery po roku 1950 im to však znemožnili. Dom, staticky narušený pri výstavbe okolitých moderných objektov, chátral. Po roku 1990 ho zbúrali a na jeho mieste dnes stojí budova Burzy cenných papierov.

Štefan Holčík

FOTO - archív a Vladimír Mišauer

Divadlá
OPERA A BALET SND 26.10. - Tosca 27.10. - Predaná nevesta 28.10. - Šeherezáda 29.10. - Rusalka 30.10. - Labutie jazero 31.10. - Alda 4.11. - Tosca 5.11. Cosi fan tutte 6.11. - Bohéma 7.11. - Labutie jazero 10.11. - Lucia di Lammermoor 11.11. - Andersen 12.11. - Carmen DPOH 25.10. - Na skle maľované 26.10. - Rok na vsi (ND Brno) 27.10. - Ženba 28.10. - Ženský zákon 29.10. - Prelet nad kukučkiným hniezdom 30.10. - Čertice 31.10. - Chrobák v hlave 3.11. - Chrobák v hlave 4.11. - Ženba 5.11. - Žienadála 6.11. - Prelet nad kukučkiným miestom 7.11. - Ženský zákon 8.11. - Malá nočná hudba 10.11. - Malá nočná hudba 11.11. - Malá nočná hudba 12.11. - Prelet nad kukučkiným hniezdom MALÁ SCÉNA SND 25.10. - Keď tancovala 27.10. - Úbohý vrah 28.10. - Šialený deň 29.10. - Krehká rovnováha 31.10. - Vlastenci z mesta Yo 3.11. - Vlastenci z mesta YO 4.11. - Úbohý vrah 6.11. - Krehká rovnováha 7.11. - Demokrati 8.11. - Tango 11.11. - Marcus Aurelius pri Hrone 12.11. - Krehká rovnováha ASTORKA - KORZO '90 26.10. - Výmena 28.10. - Meštiaci - Scény z domu Bessemenovcov 29.10. - Ujo Váňa 30.10. - Les 31.10. - Matka 3.11. - Matka 6.11. - Večer s Egonom Bondym 7.11 - Armagedon na Grbe 8.11. - Macocha 9.11. - Výmena 10. a 11.11 - Tartuffe 12. a 13.11. - Cyrano DIVADLO WEST 3.11. - Anjel 5.11. - Tri v tom 9.11. - Anjel

Šiná

HVIEZDA: do 31.10. - Zorrova maska (USA)
YMCA: do 4.11. Malí bojovníci (USA), 5.-11.11. Dobrý Will Hunting (USA)
MLADOŠŤ: do 31.10. - Zaklínač koní (USA)
OBZOR: 24.-26.10. - Štyri izby (USA), 27.-29.10. - Armageddon (USA)
ODBOJ: 30.10. - Tak dobre, ako sa len dá (USA), 31.10. - Zachráňte vojaka Ryana (USA)

Slušný, 33-ročný slobodný muž, hľadá podnájom v Bratislave, aj krátkodobo.
Tel.: 5803311

Bratislavské
Noviny
najbližšie vyjdú 5. 11.

V hre Herečky idú do pekla je na prvý pohľad všetko také jednoduché: Zuzana Krónerová hrá Zuzku, Anna Šišková Aničku, Marta Sládečková Martu. Aj tak si rozumeli Rudo Sloboda s Astorkou. FOTO – Marek Veľček

V Astorke nový cyklus Namiesto premiéry

Väčšina divadiel sa po začatí sezóny pustila do príprav na nových predstaveniach, v Astorke namiesto premiéry pripravili pre divákov nový cyklus s príznačným názvom – Namiesto premiéry. Bratislavčanom dobre známy divadelný súbor s nezameniteľným rukopisom Nvotových a Polákových réžii má dnes za sebou niekoľko úspešných, no vyčerpávajúcich sezón, keď viackrát triumfoval na medzinárodnej divadelnej prehliadke v Nitre (hneď niekoľko storočných DOS-iek si odnáša aj z posledného ročníka festivalu, ktorý sa konal začiatkom októbra) a ovenčený dvomi najlepšími inscenáciami roka (Les a Scény z domu bratov Bessemenovcov), akoby si potreboval trochu oddýchnuť.

No nebola by Astorka Astorkou, keby nezačala špekulovať, čím novým by mohla svojho diváka prekvapiť aj po zdanlivo neprekonateľnom. Cyklus Namiesto

premiéry sa zdá byť pre divadlo trochu riskantným ťahom: Juraj Nvota si vymyslel, že na javisko bude vyťahovať doteraz neinscenované hry domácich a zahraničných autorov vo zvláštnom prevedení – čímsi medzi čítaným a klasickým hereckým prejavom. Ak si k tomuto špecifiku prirátame, že prvý večer Namiesto premiéry bol venovaný Rudovi Slobodovi, spisovateľovi a „vzbúrencovi proti Bohu“, ktorý sa práve v tomto prostredí nakrátko stal aj výnimočným dramatikom, výsledkom nemohlo byť nič iné ako večer s príťažlivo uhrančivou atmosférou. „Korzácki“ herci vyšli na javisko pred diváka skutočne odzbrojujúco: v rukách so scenármi, ktoré im pri jednotlivých replikách šuchotali do slov, v kostýmoch, ktoré ani zďaleka nepripomínali tie predpísané na papier, pohybujúc sa v priestoroch s chýbajúcimi výpravnými kulisami, ktoré tak často dokážu urobiť divadlo divadlom.

Napriek tomu nedávny októbrový piatok v Astorke bol divadlom. Nemohol ním byť už len preto, že hru, ktorú po rokoch vytiahol Nvota zo zásuvky, hru „o matke a troch dcérach, každej od iného otca“ pod názvom Herečky idú do pekla, napísal Sloboda len do týchto priestorov, pre týchto ľudí, v korzáckych vlnových dĺžkach. Nemohol ním byť aj preto, že za menom Sloboda sa už navždy aj po jeho odchode od nás bude jedným dychom vyslovovať Astorka. V divadle sa netaja, že ani tu sa nevyhli všeobecnej finančnej mizérii, ktorá panuje na Slovensku, a možno aj tento fakt sa podpísal na vzniku cyklu Namiesto premiéry. Prajme Astorke v budúcom roku ďalší veľkolepý projekt so všetkým, čo k tomu patrí. No napriek tomu sa vám raz za mesiac oplatí namiesťo premiéry zísť do Astorky a pozrieť si Namiesto premiéry.

Alexandra Tinková

Aj Vy si myslíte, že toto je zbytočné mrhanie priestorom?
Tak ho využite!
Náš papier znesie všetko.

Teda, takmer všetko.

Žiadajte cenník inzercie! Telefón a fax: 531 00 28

Ram za kultúrou?

STARÉ MESTO
DIVADELNÝ KLUB,
Školská 14
23. 10. o 19.00 - Poézia na pomedzí, predstavenie zlínskeho časopisu Psie víno
24. 10. o 19.00 - Dvaja - Ketten, divadelné predstavenie v maďarčine
26. 10. o 19.00 - Letný deň, Divadlo a.ha.
29. 10. o 19.00 - Hra na Zuzanku, Divadlo Ívery
30. a 31. 10. o 14.30 - Barónka z prášku, divadelné predstavenie pre deti

PETRŽALKA
DK Zrkadlový háj, Rovniankova 3
31.10. o 18.00 - Koncert modlitieb a chvál
6. 11. o 19.00 - Folklórne zrkadlenie, vystúpenie folklórneho súboru Technik
7. 11. o 18.00 - Folklórne zrkadlenie, vystúpenie folklórneho súboru Technik
13. 11. o 19.00 - Andalucia, vystúpenie hudobno-tanečnej skupiny v štýle flamenco

KLUB ZA ZRKADLOM
29. 10. o 18.00 - Spiklenci slasti (film) + Fibichuv úlis a Chorchester (koncert)
5. 11. o 18.00 - Underground, projekcia filmu spojená s besedou o ľudských prá-
vach
12. 11. o 18.00 - Žiletky, projekcia filmu spojená s koncertom skupiny Psi vojáci
13. 11. o 19.00 - Laura a její tigři ver-
zus Křížík a jeho fontána, projekcia spojená s koncertom skupiny Laura a její tigři

DK Lúky, Vigľašská 1
25.10. o 16.00 - Pubi Disco Show
30.10. o 19.00 - Music Club (progressive rock)
4. 11. o 13.30 - Maľujeme s jeseňou
6. 11. o 18.00 - Music club, metalový fes-
tival (Sezarbil, Dysancheli, Sanatórium, Fantasma)
7. 11. o 17.00 - Pet jazz 98, VI. ročník medzinárodného jazzového festivalu (Elie quartet, Lazaro Cruz, J. Burian band, Bee connection, Jazz standard Antona Jara, Hot jazz band, Soundso, Quartet Milana Svobodu)
8. 11. o 16.00 - Pubi disco show - detská diskotéka
11. 11. o 13.30 - Maľujeme s jeseňou
12. 11. o 14.00 - Nikdy nie je neskoro, prehliadka ZUČ občanov dôchodkového veku

DÚBRAVKA
DK, Dúbravka, Saratovská 27
25.10. o 10.30 - Divadielko pre deti
30.10. o 19.00 - Ander z Košíc, nový program tohto košískeho humoristu
1. 11. o 10.30 – Cesty pána Machuľu - fil-
mové predstavenie pre deti
6. 11. o 17.30 – Ostravská agónia - celo-
slovenské premiéra divadelného predsta-
venia súboru Pátosové divadlo
6. 11. o 19.00 – Talk show Heleny Ružičkovej - večer plný dobrosrdečného humoru, parapsychológie, veštenia a záhadnosti
8. 11. o 10.30 – Blízke stretnutie s vese-
lým čertíkom - filmové predstavenie pre deti
15. 11. o 10.30 – Princezná na ocot - báb-
kové predstavenie pre deti, divadlo Strigy
22. 11. o 10.30 – Jazerná kráľovná – fil-
mové predstavenie pre deti

RUŽINOV
DK Ružinov, Ružinovská 28
24. a 25.10. o 19. - Mnišky, muzikál
27.10. o 19.00 - Bohéma, komorné divad-
lo Bratislava
30. a 31.10 o 19.00 - Mnišky, muzikál

NOVÉ MESTO
Stredisko kultúry, Vajnorská 21
29.10. o 19.00 - Koncert skupiny NEŘEŠ